

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 90

Maribor, sobota 19. aprila 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri pošt. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš. po tarifu

Oglaš. sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

**Vesele VELIKONOČNE
PRAZNIKE vsem čita-
teljem in inserentom „Ve-
černika“!**

Današnja številka »Večernika« ob-
sega 12 strani. Prihodnja izide v torek,
dne 22. aprila.

Za večni mir!

V vsem zasebnem in tudi javnem življenju opazujemo vsakokrat — zlasti pa tudi letos — v velikonočnem tednu nekako stagnacijo, oddih, svečano razpoloženje. Vse se pripravlja na velik praznik Vstajenja, ki je obenem praznik Ljubezni in Miru. »Mir bodi med Vami!« je zaklical Nazarenc svojim učencem, ko je po svojem Vstajenju prišel k njim skozi zaprta vrata, in dejal je tudi še: »Idite in ponosite to blagovestje med vse narode!« Med vse narode blagovestje miru! Odkod to svečano razpoloženje posameznikov in narodov, odtod veliki in sveti mir.

Na Češkoslovaškem posvečajo letos še ponovno velikonočne praznike veliki, dasi popolnoma tihi manifestaciji za svetovni mir v duhu velikih naukov Nazarenc. Na današnji dan, na Veliko Soboto, od 11.58 do 12. ure se posveča cela češkoslovaška republika na poziv Rdečega križa spominu na vojne žrtve z dveminutnim molkom. V teh dveh minutah bodo milijoni češkoslovaškega naroda v svojih dušah kakor v filmu pregledali vse grozote nečloveškega klanja in se z grozo odvrnili ob misli na ponovitev podobnih tragedij človeštva. Velika, učinkovita manifestacija za svetovni mir!

Novi patrijarh srbske pravoslavne cerkve je za velikonočne praznike izdal na ves pravoslavni narod naše države svojo poslanico, v kateri izrecno podčrtava idejo miru, ko izreka željo, da »v naši domovini zavlada ljubezen in bratska sloga«, da se pa tudi posreči »zanesti v splošno mednarodno zajednico idejo našega Odrašenika, idejo splošnega in večnega miru.«

V velikem mednarodnem življenju se vedno bolj in vedno močneje, dasi v borbi z velikimi težavami in izbruhom egoizma, pojavlja in uveljavlja ideja velikega in trajnega miru. Londonška konferenca za pomorsko razorožitev sicer ni končala z onim uspehom, kakor so si ga želeli pacifisti celega sveta, ki so kot idealisti domnevali, da bo prišlo res že do dogovora o splošni postopni razorožitvi na morju, kateri bi sledila tudi razorožitev na kopnem. Vendar pomeni že pakt treh največjih pomorskih sil, Amerike, Anglije in Japonske, da se pomorsko oboroževanje v teh državah ne bo nadaljevalo, ampak se bo tekom let celo začela redukcija njihovih mornaric, velik napredek v prodiranju ideje miru. Da se ni že tudi Francija, ki no svojim zunanjim ministru Briand v zvezi in z vso odločnostjo podpira vsa stremjenja za pacifikacijo svetovne javnosti, priklju-

čila temu paktu, je vzrok naša sosednja Italija, ki žal še vedno sanja o vojaških avanturah. Nedvomno pa je, da bo odločna volja imenovanih pomorskih velesil končno prisilila tudi vse manjše kompacišente v velikem svetovnem političnem koncertu, da se uklonijo in da se pridružijo velikemu gibanju, ki gre danes z mogočnim korakom po celem svetu.

V zvezi s tem se nadaljuje tudi velika akcija za idejo, ki jo je sprožil francoski zunanji minister Briand, idejo Paneevropske kot potenciranja današnje Lige narodov. So pač še v tem pogledu glede načina in oblike nove tvorbe različna mnenja, vendar je opažati, da se konsolidira poлагoma javno mnenje cele Evrope v tej smeri, da se ustvari gospodarska in končno tudi politična zveza predvsem evropskih držav kot mogočna barijera v obrambi trajnega miru med narodi. Prvi velik korak v tem pogledu je storjen: pakt o carinskem premirju za gotovo dobo let je podpisalo doslej že 19 držav, med njimi tudi Jugoslavija, in sledila bo njihovem zgledu v doglednem času še cela vrsta novih držav. S tem bo izločena gospodarska vojna med državami vsaj v dozdajni mnogokrat ostri obliki, ki je bila ponovno v zgodovini tudi povod za krvava medsebojna razračunavanja.

V tem svečanem razpoloženju nas moti edino postopanje naše sosednje Italije, ki žal daje povoda za vedno novo vznemirjanje našega naroda. Zopet smo morali doživeti baš te dni nova nečuvna izzivanja fašizma na naš naslov. Za jutri se je pripravil v Italiji velik izlet fašistične omladine, njih krog 1000, iz raznih krajev Italije v Zadar. Tem povodom so fašistični listi prinašali članke pod naslovi: »Italijani, spomnite se, da je cela Dalmacija za Italijo!« in podobnimi, v katerih ti listi povdarjajo, da bo pomenil pozdrav Zadra tej omladini pozdrav cele Dalmacije. — »Zadar,« pravi med drugim rimski list »Il Littorio Dalmatico«, »predstavlja v življenju Dalmacije zažgano luč na dalmatinski obali, ki nam ni dana. Njena svetloba se širi ob celem Jadranskem morju in objema tudi otoke in Vis, kojih mrtve smo pač maščevali, a jih še ne zadovoljili.« Dalje se govori v tem članku, kako je morala Dalmacija pripasti Italiji, ker so Šibenik, Split in ostala mesta najbolj italijanska, odvojena od svetega mesta Zadra, in ki niso pripadla Italiji, pa danes pod pritiskom tujcev potrjujejo svojo vero. S posetom Zadra bo omladina spomnila celo Dalmacijo, da ne sme pozabiti, kam v resnici spada.

Brezvestnost, s katero italijanski fašizem ogroža svečano razpoloženje celega civiliziranega sveta ob praznikih miru, je žalosten dokument, ki pa ne sme ne nam ne ostalemu svetu, ki posveča velikonočne praznike spominu vojnih žrtev in veliki ideji večnega miru, jemati ne volje ne veselja, da ostanemo tudi še zanaprej poborniki in vztrajni delavci za veliko misel, ki jo je Nazarenc po svojih učencih zannustil vsem narodom: »Mir bodi med Vami!«

NEWYORK, 19. aprila. Po uradnih podatkih je postalo v Zedinjenih državah 1. 1929. nad 31.000 ljudi žrtev avtomobilskih nesreč, za 12 odstotkov več kakor lani, kar pomeni, da so vsakih 17 minut zahtevali avtomobil-po eno smrtno žrtev.

Sovietski boj z Veliko Britanijo

PRENOS KOMUNISTIČNE PROPAGANDNE CENTRALE IZ BERLINA V INDIJO IN PALESTINO.

BERLIN, 19. aprila. Sovjetska vlada se pripravlja, da zagrablji britanski imperij na njegovem najbolj občutljivem delu, v kolonijah v Aziji. Angleška policija v Palestini in Indiji je prišla na sled široko razpredeni in podrobno organizirani komunistični propagandi po vseh azijskih kolonijah in je pri tej priliki vrh tega ugotovila, da je tretja internacionala prenesla svojo propagandno centralo iz Berlina sedaj v prvi vrsti v Indijo in Palestino. Odkritih je cela vrsta tajnih komunističnih tiskarn v Jeruzalemu, Bagdadu, Bombayu in Kairu. Lanski nemiri v Palestini, katere so smatrali Arabci kot nekako svojo nacionalno gibanje proti Židom, pravzaprav niso bili nič drugega kakor naročeni komunistični manevar, da omajajo eno od angleških trdnjav na potu na vzhod in v Indijo. Izredno močno je razvita

komunistična propaganda posebno med muslimani v Indiji, kjer kar mr-goli najbolj spretnih komunističnih agitatorjev. Številni muslimani so prejšnja leta posečali orijetalsko univerzo v Moskvi, ki ni nič drugega, kakor komunistična agitatorska šola. Te muslimane so potem sovjeti poslali v Indijo, Egipt, Palestino in Irak z nalogo, da ustvarjajo med tamkajšnjimi narodi nezadovoljstvo in upore proti angleškemu gospodstvu. Seveda tudi angleške oblasti ne gledajo križem rok te komunistične akcije in so zaprele že veliko število komunističnih agitatorjev. Pripravljene pa so, da bodo sovjeti zlasti radi sedanjega težavnega položaja v Indiji svojo propagando še ojačili in skušali v kratkem izzvati nove nemire v Palestini in Indiji.

V Rumuniji spoznavajo namene Italije

ZANIMIV ČLANEK »ADEVERULA« O ITALIJANSKI EKSPANZIJI NA VZHODU.

BUKAREŠTA, 19. aprila. »Adeverul« objavlja značilen uvodnik, v katerem pravi med drugim: Kakor Združene države S. A., ki so potom diplomacije in denarja dobile upliv nad celo latinsko Ameriko, skuša tudi Italija z izvozom kapitala zasadiiti stebre svojega upliva v vzhodnih delih Sredozemskega morja. Banca Commerciale Italiana je uspela s kreditom enega milijona lir, dvigniti v Turčiji te zavirani kapital na 5 milijonov zlatih piastrov, in italijanska vlada upa na ta način iztisniti iz turške vlade večje koncesije ter dobiti upliv v Anatoliji. Na drugi strani skuša Italija utrditi svoj protektorat nad Albanijo. I tiranska po-

godba iz l. 1926 i zvezna pogodba iz l. 1927 sta zasigurali Italiji v gotovi meri protektorat nad Albanijo. Italija si skuša sistematično Albanijo podjarmiti. Italijanske banke dajejo tiranski vladi kredite, italijanska podjetja vršijo javna dela in eksploatirajo zemeljske zaklade. Upliv Italije v Albaniji je še povečala udeležba pri albanski emisijski banki, ki je bila ustanovljena v smislu sklepov Društva narodov l. 1925 in pri kateri je Banca Commerciale Italiana udeležena z nad polovico kapitala. Tudi ste obe državi vezani s posebno valutarno pogodbo, kar znatno veča italijanski vpliv.

Pomanjkanje zdravnikov u Rusiji

Petletni gospodarski načrt komisarijata za narodno zdravje predvideva potrebo, da se v tem času izobrazijo v SSSR 64.969 novih zdravnikov. Ker pa ruske medicinske visoke šole sprejmejo letno samo 3000 dijakov, bi se moglo v 5 letih izobraziti samo 15.000 novih zdravnikov. Zato je komisar za narodno zdravje izdelal načrt za gradnjo novih medicinskih fakultet in za pospešenje medicinskih študijev. V šolskem letu 1930-31 se bodo otvorile nove medicinske fakultete v Ivanovu -Vozniasenskem, Samari in Tabarovsku, l. 1931-32 pa v Alma-Ati (kjer je bil v prognanstvu Trockij), Svredlovsku in Simferopolu. Tudi se bo povečalo število dijakov na starih fakultetah.

Pogrebno društvo za Pobrežje in okolico

je imelo pred kratkim redni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Iz letnega poročila odbora je razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu okoli 1000 članov, blagajna ima čez 60.000 Din, v letu 1929 je umrlo 11 članov, ter so dožele njihove družine posmrtnino v znesku 1500 Din takoj izplačano. Pri volitvi odbora so bili zopet izvoljeni gospodje: Fišer Franc, žel. uradnik v o., kot pred-

sedink, Trstenjak Franc, krojač, blagajnik, ter Stržina Karl, občinski predstojnik, zapisnikar. Pri občnem zboru se je sklenilo, uvesti dva razreda in sicer: razred A: mesečni prispevek 3 Din, posmrtnina 1500 Din, razred B: mesečni prispevek 5 Din, posmrtnina 2500 Din. Razen tega še 4 Din letno kot prispevek za pevsko društvo in za druge stroške. Vplačevanje za B-razred se prične 1. julija t. l. Sprejem članov ter vplačevanje mesečnine se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu v vrtni verandi gostilne Simončič na Pobrežju, Cesta na Brezje 15, dopoldne. Kdor še ni član kakega pogrebnega društva, se vabi za pristop k temu človekoljubnemu društvu. Vsak naj pravočasno poskrbi za to, da bo imel ob smrti pošten pogreb in da ne bo padel v nadlego svojim zaostalim! —

Odhod prekmurških sezonskih delavcev v Nemčijo in Holandijo.

Te dni so odpotovale iz goriškega Prekmurja prve skupine sezonskih delavcev v Nemčijo in Holandijo, ostale skupine pa bodo odšle na pot ta teden. Z lanskim delom in zaslužkom je bila večina zadovoljna, zato je verjetno, da bo odhajanje na sezonsko delo v Nemčijo in Holandijo ostalo tudi zana-prej enako močno, oziroma se bo še povečalo.

Uloga Maribora v slovenski kulturi

MARIBOR IN LJUBLJANA. — SLOVENSKA KULTURNA DUHOVNOST. —
PROSVETNA MISIJA. — UMETNOST IN LITERATURA.

V Avstriji smo imeli Slovenci petero velikih mest, ki so bila osišča naše kulturne tvornosti, popolnoma naša je pa bila samo Ljubljana. Slovenski Maribor je izumiral najbolj naglo in najbolj usodno in v številu petih je pomenil najmanj. Celovec je životaril; sijaj mu je ohranjala le še Mohorjeva družba. Razveseljivo pa je rastla moč Gorice in Trsta. Razmejitev nam je tri centre odrezala od trupa; ostala sta nam Ljubljana in Maribor: najbolj in najmanj zavedno in pomembno središče. Če bi imeli vseh pet, bi bile naloge bolj razdeljene, akcijski radij Ljubljane bi bil na eni strani večji, na drugi pa manjši. Danes je vse skrčeno in zgneteno na linijo Ljubljana — Maribor in je zato važno, za nadaljno delo celo neobhodno potrebno, da se enkrat resno in odkrito lotimo vprašanja o odnosu teh dveh naših središč z ozirom na njuno kulturno poslanstvo v našem narodu.

V desetih letih svobode se je Maribor popolnoma spremenil. Nekdanje umetno ustvarjeno in vzdrževano nemštvo se je moralo umakniti slovenski nadmoči in se vedno bolj umika. Maribor doživlja tedaj isto, kar je nekaj desetletij pred svetovno vojno doživljala Ljubljana, le da so zunanje okoliščine za sedanjí Maribor ugodnejše, kakor so bile za tedanjí Ljubljano. S tem pa raste tudi njegova kulturna moč in pomembnost, posebno aktivna. Zato ni več daleč čas, ko se bo za našo kulturo pojavilo vprašanje: ali Maribor ob Ljubljani ali Ljubljana zase in Maribor zase? Da so lokalni interesi vedno velike važnosti, se ne da zanikati in da obstoja med Ljubljano in Mariborom, ali obratno, že od vsega začetka nek antagonizem, tudi ne. Vprašanje pa je, kako ta antagonizem usmeriti v plodno tvornost tekmovanja, ne pa brezplodnega prerekanja. Maribor rad očita Ljubljani — in to, žal, ne upravičeno — da vidi v vsem le sebe in da izven nje ne eksistira nič slovensko pomembnega, Ljubljana je pa na Maribor na eni strani ljubosumna in ne bi rada z njim delila svoje vloge, na drugi strani ga pa zaradi nerazumevanja podcenjuje. To razmerje ni zdravo!

Kaj tedaj? Ali more Maribor sam in ločeno od Ljubljane postati pomembno slovensko kulturno središče, ne le pasivno, ampak tudi aktivno? Ali je naposled tudi sploh mogoče, da si ustvarimo Slovenci dve ločeni središči brez medsebojne kooperacije? Ne! Neglede na to, da je Ljubljana politično in upravno središče Slovenije, sedež banovine itd., je in bo ostala tudi kulturno in duhovno naša metropola in tudi mora ostati. Mora ostati že zaradi tega, ker je to v vseh časih bila in ker bi bilo vsako zmanjševanje in oviranje te njene funkcije kvarno za vso našo kulturno rast. Kajti, kakor ima vsak živ organizem svoje središče, ki je spiritus movens vsega, tako ga mora imeti tudi vsak narod. Zato bi ne bilo pametno niti koristno, ako bi hotel Maribor sam in ločeno od nje vršiti svojo kulturno misijo. S tem pa je jasno nazvačen, tudi že pravi položaj Maribora ob Ljubljani in opredeljena je tudi njegova funkcija: biti pomožni kulturni organ Ljubljane, v nekaterih stvareh pa tudi tekmovalec in regulator!

Da pa bo mogel slovenski Maribor vršiti to svojo funkcijo, je treba, da ojači najprej samega sebe, in to pred vsem v samobitni slovenski kulturni duhovnosti. Kot konglomerat priseljencev iz vseh slovenskih pokrajin, ki polagoma raste v novo enoto z duhovno skozi in skozi z nemško kulturno miselnostjo prepojenim prvotnim prebivalstvom, je Maribor danes bolj kozmopolitski kakor slovenski. Iz kozmopolitizma pa ne more zrasli nobena pristna rasno-narodna kulturna duhovnost. Predpogoj je tedaj, da pričnemo ta kozmopolitizem v sebi potiskati v ozadje in ga skušamo zakriti z novo zares slovensko kulturno duhovnostjo, pri čemer nam pa brezpogojno mora pomagati tudi Ljubljana, ki je ta proces v sebi že davno dovršila. Kakor hitro pa bo ta proces tudi v nas dovršen ali vsaj ojačen, napoči prvi veliki

čas poslanstva slovenskega Maribora med prebivalstvom severnih in severno-zapadnih naših pokrajin. Duh naše kulturne samobitnosti mora iz njega zasijati na vse strani, v z nemško kulturo svoječasnno zastrupljene kraje bivše Štajerske in v z madžarsko mentalnostjo prepojeno Prekmurje. Kajti, ni dovolj, da vzgojimo naše obmejno prebivalstvo samo jezikovno in politično, vzgojiti ga moramo tudi duhovno in kulturno, ker samo tedaj bo zares naše in bo ostalo naše tudi v vsaki preizkušnji in nevarnosti. Sama zunanja, več ali manj le politična politura, še ni v stanu ustvariti krepke narodne enote! Prva in poglavitna naloga duhovno slovenskega Maribora je tedaj, širiti slovensko duhovno kulturo v vsem svojem območju, od Koroske do ostalih mej Avstrije in Madžarske. Te naloge Ljubljana ne more in je nikdar ne bo mogla vršiti.

Vse to pa je samo pasivna naloga slovenskega Maribora, kajti duhovne kulture, ki jo bo tako širil, sam ne bo ustvarjal, ampak jo zajemal iz že obstoječega in dajal dalje tistim, ki je še nimajo. Njegova aktivna naloga pa je v kulturni samotvornosti na področju umetnosti, literature in znanosti. Kot prvi se tu postavlja problem mariborskega slovenskega gledališča. Ali naj bo to gledališče samo nekakšna podružnica ljubljanskega ali samostojni organizem, s svojo lastno aktivno rastjo in misijo? Če bi bil prvo, bi bil le pasivnega pomena, in slovenska kultura od njega nikdar ne bi imela tiste koristi, kot ji je potrebna. Za to ni samo v interesu Maribora, ampak tudi vsega slovenskega naroda in ne nazadnje tudi Ljubljane, da ima Maribor popolnoma svoje in samostojno slovensko gledališče! To naše gledališče mora biti torej samostojno že zato, da bo izpopolnilo ljubljansko in da se bo razvijalo v pravcu, ki bo lahko služil kot regulator pri tekmovanju. Tu se lahko samostojno razvije druga smer kakor v ljubljanskem, tu se lahko bolj goji izvorna slovenska drama, v prvi vrsti moderna, tu se lahko razvijajo samosvoji talenti itd. Zato, in v prvi vrsti zato, smo bili, smo in bomo vedno proti intencijam Ljubljane, posebno g. ravnatelja Golie, po katerih naj bi se naše gledališče fuzioniralo z ljubljanskim. Razen tega pa ne sme biti naše gledališče samo sebi namen, ampak mora biti luč, ki sije tudi Celju, Ptuj, Murski Soboti in naposled vsem diletantskim odrom severno od Save.

Če pa je kje decentralizacija nujno potrebna, je gotovo najbolj v likovni umetnosti in v glasbi. Zato bi ne bilo prav, če Maribor ne bi tudi v tem oziru vršil svojega pasivnega in aktivnega poslanstva. Ob osvobojenju smo gojili velike nade v našo mariborsko likovno umetnost, ki ji je dajal smeri javnega udejstvovanja klub »Grohar«, in ki je z nekaterimi uspehimi razstavami pokazala izredno vitaliteto. Tako je pa bilo prav, kajti, če se prirejajo razstave slik in kipov samo v Ljubljani, nimajo Maribor in vsi ostali kraji v bivši mariborski oblasti prav nič od njih. Zato se potem tudi ni čuditi, če za likovno umetnost pri nas ni razumevanja, ker je v zadnjih letih vsled neaktivnosti naših umetnikov javnost morala izgubiti ž njo sleherni stik. Akcija poedinca pa seveda tega problema še ne more rešiti; potrebno je skupno delo vseh. Zato je za kulturni razvoj našega naroda in naše umetnosti neobhodno potrebno, da s prirejanjem razstav, ustvarjanjem umetnin in propagando deluje ob Ljubljani tvorno tudi Maribor, ker je to tudi njegovo kulturno poslanstvo. Enako pa mora biti Maribor tudi v glasbi ono žarišče, ki razsvetluje in oplaja vse okrožje. Središče vsega dela pa morajo biti »Glasbena Matica«, »Maribor«, Narodno gledališče in vse ostale glasbene ustanove. S koncerti v mestu in po deželi morajo seznanjati naš narod s kulturnim napredkom slovenskega petja, muzike in skladateljstva. Na naših komponistih je pa, da izpolnijo tudi aktivno poslanstvo

PRAVI
FRANCK
vedno
odlična kakovost!

Maribora v slovenski glasbi v plodni tekmi z Ljubljano.

Najtežji je naposled morda problem vloge Maribora v slovenskem lepem slovstvu in v znanosti. Tu tekmovanje z Ljubljano ne bo še tako kmalu mogoče v polnem in plodnosnem tvornem obsegu. To pa ne zaradi pomanjkanja pisateljev in znanstvenikov, ampak vsled pomanjkanja založništev in revij. To kar imamo, so šele skromni začetki, s katerimi se ne moremo zadovoljiti. Pred vsem nam manjka tu veliko založništvo in manjka nam revija. Založništvo bi se lahko organiziralo v dveh centrih. Prvi bi bila Tiskovna založba, ki bi denarno na novo podprta morala posvetiti svoje delo izdajanju boljših leposlovnih in znanstvenih del, drugi pa že obstoječa Cirilova knjižnica, ki bi primerno reorganizirana in modernizirana skrbela za ljudsko čtivo. Vloga mariborske leposlovne revije bi pa bila še večja in pomembnejša, kajti biti bi morala tudi regulator za vse naše lepe slovstvo, ker bi tvorila drugo zrelišče, ki bi v sintezi z ljubljanskim edino moglo ustvarjati pravičen pogled na celoto in posameznosti problema. Taka revija bi tedaj bila v interesu celokupnega naroda in celokupne slovenske literature in kulture sploh, kajti centralizacija vsega lepega slovstva v Ljubljani postaja že kvarna in škodljiva, ker jemlje vsako distanco in objektivno, neuplivano presojo.

Taka bi bila tedaj v splošnem vloga Maribora v slovenski kulturi. Napisal sem te misli sine ira et studio, kakor so se mi sproti porodile in ne da bi hotel problemu do poslednjega dna. Zdi pa se mi, da je to vprašanje važno in od dne do dne bolj potrebno vsestranskega studija, zato bi samo želel, da bi se oglašil še kdo in da bi povedala svojo tudi naša bela Ljubljana. R. R e h a r.

Litteraria

Monografija kiparja Tineta Kosa. Umetniška Matica v Ljubljani, ki si je nadelala hvale vredno nalogo razširiti smisel za pravo umetnost in slovenske umetnine med najširše plasti, je za članarino 24 Din izdala letos poleg originalnega štirikarvnega lesoreza F. S. Stiplovska »Znamenje« in Toneta Kralja litografije »Delo« tudi lepo monografijo kiparja Tineta Kosa, ki je prvo zares posrečeno delo te vrste v slovenski literaturi. Tiskane na finem papirju in v dobri reprodukciji, so fotografije kipov tega našega kiparja zares izvrstno grafično delo. Uvod je knjigi napisal pesnik Tone Seliškar, le žal da bolj pesniško kakor strokovno. Želeli bi bilo, da bi U. M. nadaljevala z izdajanjem takih monografij tudi v prihodnjih letih.

Rox Fyleman: Mavrična mačka in druge pravljice. Iz angleščine prevlel Griša Koritnik. Ljubljana 1930. Samozaložba. Strani 101, cena 20 Din. — Rox Fyleman je znana angleška mladinska pisateljica, posebno priljubljena so pa njene pravljice, ki so v desetisočih izvodov razširjene med angleško mladino, nekatere so pa bile tudi že prevedene na tuje jezike. Slovenski izbor nam je sedaj preskrbel Griša Koritnik ter ga izdal v prikupljivi knjižni obliki in s posrečenimi ilustracijami. Dasi izbor morda ni vedno popolnoma posrečen, bo »Mavrična mačka« gotovo tudi pri nas postala priljubljena mladinska knjiga.

Letošnje knjige Vodnikove družbe. Vodnikova družba v Ljubljani je na svo-

jem nedavnem občnem zboru sklenila, da bo izdala letos v jeseni sledeče knjige: »Vodnikovo pratiko«, ki bo ohranila dosedanja oblika in bo tudi urejena po dosedanjih načelih; pisatelja Franceca Bevka povest »Gospodična Irma«, ki obravnava usodo mladih ljudi iz malomeščanskega okolja ter njihovo borbo za ljubezen in existenco; dr. Pavla Brežnika potopis »V deželi nebotičnikov«, v katerem bo plastično podana tipika današnjih Združenih držav Severne Amerike, ki jih je autor nedavno prepotoval in proučil ter inženjerja F. Lupše opis daljnega Siama »V džungli belega slona«. Ing. Lupša, naš slovenskogoriški rojak, je bil dolga leta v tej daljni tropični deželi vzhodne Indije, prepotoval jo od severa do juga in vzhoda do zapada, zato bo njegova knjiga, katero bodo krasisle tudi mnoge izvorne slike, eno naših najlepših in najzanimivejših potopisnih del. Ako se bo število članov zadostno dvignilo, bo pa družba izdala letos še peto knjigo, ki bo namenjena naši mladini. Knjige bodo izšle v jeseni, kakor običajno, in članarina ostane tudi za naprej 20 Din.

KLOBUKI ZA DAME IN GOSPODE

Ivan in Helena Mvas Aleksandrova c. 32

Martin Andersen Nexö: Proletarske novele. Poslovenil Tone Krošl, Ljubljana 1930. Slavní danski proletarski pisatelj sodobnosti, ki si je pridobil brašče tudi že med mnogimi tujimi narodi, je prišel naposled tudi v slovenščino. Proletarske novele so izbor iz raznih njegovih zbirk in se posebno odlikujejo po samosvojesti in izborni tipiki značajev ter okolja. Nexö je opisovalec pozabljenih življenj in ima vsa dobra svojstva nordijskih pripovedovalcev, zato bo postal tudi pri nas priljubljen.

Nov razpis literarne nagrade. Književna družba »Modra ptica« v Ljubljani je v najnovejši številki svoje revije razpisala nagrado za velik izviren slovenski roman, ki mora obsegati krog dvajset tiskovnih pol običajnega formata publikacij »Modre ptice«. Nagrada za najboljšo delo bo znašala 30.000 Din, autor pa bo prejel tudi običajni honorar. To je največja literarna nagrada, ki je bila kdaj razpisana pri nas. Rok za predložitev rokopisa je 1. januar 1, 1931.

Mariborsko gledališče REPERTOAR.

Sobota, 19. aprila. Zaprtó.
Nedelja, 20. aprila ob 15. uri »Takrat v starih časih«. Znižane cene. Kuponi-Zadnjikrat. — Ob 20. uri »Caričine Amazonke«. Premijera.
Ponedeljek, 21. aprila ob 15. uri »Rigoletto«. Navadne operne cene. Gosťovanje go Tinke Wesel-Polla. — Ob 20. uri »Netopir«. Znižane cene. Kuponi. Gostovanje gđc. Šuštarjeve.

Velika noč v marib. gledališču. Na Velikonočno nedeljo se vprizori ob 15. uri priljubljena Stolzova opereta »Takrat v starih časih« pri znižanih cenah in zadnjič v sezoni. — Zvečer letošnja premijera Parmove operete »Caričine Amazonke«, najboljše slovenske operete. — Da se ugodí tudi okoliški publikí, se uprizori Verdijeva opera »Rigoletto« ob 15. uri na Velikonočni ponedeljek, zvečer pa divna Straussova opereta »Netopir« pri znižanih cenah

Marginalije o pomladi

Jaz čutim danes vseh živih dan.
O. Zupančič.

Pomlad — ali ni to beseda vseh besed, pojem vseh pojmov? Katera druga skriva v sebi toliko simbolike? Ob zvoku njenih glasov se nam nenadoma odpro tiste notranje oči, ki ne vidijo ničesar in vidijo vendar vse, tudi tisto, kar našim telesnim očem nikdar ni videti dano! Nad pokrajino sijaje solnce, njegovi žarki se poigravajo z drobnimi travami, brstičimi grmički, zelenečimi drevesi, bistro tekočimi potočki in tisoči, stotisoči, milijoni drobnih rosnih kapljic. Topel veter trosi na pot venčne liste cvetočih breskev, marelic, sliv, črešenj in vseh nešteti drugih dreves in grmičkov. Tiho in tajno poje v borovih in smrekovih iglah in po njegovih valovih jadrajajo pisani metulji, brenčijo hrošči, se spreletajo pojoči škrijančki — polja cvet, kakor je dejal naš Murn. Pomlad.

Toda to je samo tista zunanja pomlad, ki jo vidijo naše telesne oči, pomlad v naravi, ki večno obnavlja staro; vsako leto zopet, svako leto znova, pa le vendar vedno enaka in ni enaka. Mimo nje je še druga pomlad, pomlad človeka, vsakega zase in vsakega posebej. Nje ne vidijo naše oči, a čuti jo duša, ki se v njej prerodi in okopa, da postane sama kakor rosnna kaplja čista in jasna. Ker, mar misliš, o človek, da bi mogel živeti petdeset, šestdeset, sedemdeset, osemdeset ali še več let tudi tedaj, če ne bi nikdar posijala nate ta druga, tajna, skrivnostna pomlad? Brez nje bi bil že v desetem letu starček, zlomljen in vel starček. Kakor v naravi narave, tako tudi v naravi naše notranjosti, naše duševnosti, tako letni časi, vrste se: pomlad, poletje, jesen in zima; a najlepša je vendar pomlad. Za vročimi mislimi poletja dozore sadovi spoznanja jeseni, a zima jih pomori, ubije, uniči. Tedaj smo tožni in razdvojeni, obupani in neredko kdaj še komu prigodi, da pozabi na novo pomlad svoje duše, ki ima priti in se že po strupu, po vrvi, po samokresu ali po čemur že koli in se — konča. Mi drugi pa rajši počakamo, pretrpimo, prebolimo, in glej: nenadoma se razkade megle temin, skopni sneg obupa, trpljenja in gorja in preko tainih globin naše duše zaveje topel veter nove pomladi — nove vere v življenje in v lastno moč. Saj je pač samo v trenutku prvega diha svoje nove duševne pomladi mogel zapeti naš Zupančič »Vseh živih dan« in verze:

Moje srce kipi in polje,
moja duša je židane volje,
kot bila bi bila kraški teran.

To je tista druga, osebna pomlad nas vsi, ki smo potomci Adama in Eve, Abela in Kajna. Pa je, prijatelji, še tretja pomlad: pomlad naroda! Kaj je narod! bo porekel kdo, ki je slišal mamljivo petem krivega preroka, ki že leta in leta hodi čez zemljo in ki je tudi nas že obiskal. Kaj je narod! Ali ni to le obrabljen ropotija, ki sodi samo še na smetišče? In kaj je domovina! Ali ni naša domovina ves svet, vsa zemlja in morda tudi še kaj čez? O, je in ni; kajti, če ptica ljubi svoj jato bolj od drugih, zakaj ne bi mi ljubili svojega naroda? In če ne more pozabiti na svoje gnezdo, kako bi pozabili mi na svojo domovino? V vse nas je položena čudežna kal take ljubezni, in tudi če si tisočkrat porečemo, da smo jo zadušili, bo ob tisočkrat prvi trditvi zopet poglala svojo kal. Pa — saj za to ne gre, ker mi vemo, da smo narod, ki ima domovino, pa čeprav majhno, le nekaj pedit veliko in še bolešno razkosano. Imamo pa jo! In njej in nam je potrebna pomlad, tista tretja, velika, vse obsegajoča pomlad.

Ali nismo nekoč v suženjstva temi čakali te pomladi? In — ali ni prišla? Prišla za vsakega in za vse? Od Triglava do goric pod Rabo, od Kolpe do Karavank je zadehtelo po novem cvetju, zašumelo v toplim vetru, zavriskalo ob veseljem petju. Da, vzklija je nova pomlad! Pa, bratje, kam smo gledali, kod mislili, da je ne videli ne občutili nismo? Mar ni bila naša, nam, samo nam namenjena? Mi vsi, kar nas je bilo semen izkrvavelega naroda, mi vsi bi jo bili morali zakleniti v svoja srca in v duše svoje in iti bi bili morali — življenju nasprot. Šli nismo. Namesto da bi bili zorali svoje slovenske niive in zasejali v

plodne brazde semena nove salozavesti, novega ponosa, nove rasti — smo postali naenkrat malodušni: in plodne brazde so pognale samo plevel in luliko... Sedli smo na občestne kantone in smo se pričeli pripravati. Ali smo ali nismo? smo se spraševali in se čudili, zakaj naše njive ne obrode velikih žetev, zakaj rasto na njih samo bolehe kurje oči. Kako pa naj bi rodile, kako obradile, dokler v nas samih ni pomladi in samozavesti, dokler ni vere in upanja in ljubezni iz preteklosti preko sedanjosti v bodočnost? Brez vere v pomlad, obnavljanja in v večno rast iz enih samih tal, ki jim je domovina ime, ni — vseh živih dneva!

Takratna pomlad je bila le v svetu naših teles, v svetu naših src in duš pa je še ni bilo, ker vse preveč so še bila zamrzla od ledu zime tisočletnega suženjstva, da bi se bila mogla preko noči otajati in resnično ogreti. In — preveč smo še bili vajeni barantati za svojo usodo, za svoj biti in nebiti, da bi bili. Pa je, bratje, le prišla pomlad tudi v srca naša, tako silno zaledenela, tako strašno zatemnena. Prišla je in prihaja. Dan za dnem so krajše noči, svetlejša so jutra, bolj topli so dnevi, bolj rožnati večeri, in na strašno vprašanje preteklosti — smo ali nismo? — je vedno več odgovorov: smo in bomo! Od tistega trenutka pa, ko bomo vsi rekli, da smo in da bomo, bo zopet pomlad. Zazelanela bodo naša polja, posušil se bo plevel in lepa bo jesen, ki jo bomo čakali. Spet bomo bratu brat, spet bomo eno in nepremagljivo, silno in občudovanja ter spoštovanja vredno. Med nami bodo vstali novi proroki, novi vidci in veliki ter silni pesniki in umetniki, nasledniki Trubarja, Prešerna, Cankarja in vseh onih, ki so nas ustvarili in posvetili. In z brati bomo bratje, ne v politiki dnevnih gesel, ki so kakor muhe, ki brenče še ob večeru, v jutru pa jih več ni, ampak v ljubezni, v resnični in globoki ljubezni, ki je spoštovanje in priznavanje. Kajti — brez spoštovanja in priznavanja ni velike ljubezni in je nikdar in nikoli ne bo.

Zato pa naj končam svoje spomladanske opombe na robu naše sedanjosti z verzi Zupančičevimi, s katerimi sem jih začel:

O, bratje, na pot življenju nasprot!
Otresite zaduhlih se sanj!
Po bliskovo gre vseh živih dan,
kdor ga je zamudil — ves klic zaman —
doživi ga le, kdor je pripravljen nanj!

r. r.

Kako je Hanza spovedoval

Bilo je pred 30 in več leti ob postnem času, ko se grešne duše perejo in likajo ter se tudi narava v praznično preosnavlja k Vstajenju Gospodovemu. Takrat je duše pasel tu nekje v »kinč nebeški« odetih Slovenskih goricah nad vse vesten in točen, pa ravno tako priljubljen in dobrohoten župnik. Slučajno je bil takrat brez kaplana, ker je bil isti premeščen za provizorja, novinec pa je imel priti v par mesecih. Župnikov brat Hanza, neugnan šaljivec, pa je bil mizar tam doli v celjski okolici. Pa pride Hanza ob posebni priložnosti v postu brata župnika obiskat ter ostane par dni kot gost v župnišču. Pa niti pri cerkvi ob postu mu ni dala nagajiva žilica miru. Prišel je petek in Hanza je dobro vedel, da že cerkovnik, ko gre ob 4. juternice zvonit, tudi odklene cerkev in pobožne ženice nekatere že ravnotako zgodaj pridejo, smuknejo k spovednici, molijo in čakajo na župnika. Hanza dobi skomine po tajnostih, teremtete, — to bi bilo kaj, ko bi slišal, kaj te ženske pri spovedi vse povejo. Kaj ko bi smuknil ob juternicah v spovednico — saj župnik šele točno pol 6. gre v cerkev — pa bi spovedal par nežnih duš! To bo užitek, kakoršnega še ni doživel. Pa še izpraševal bi jih. Jekerle, jekerle! — Pa ne! Kaj pa če se to izda? — Pa saj ne. Župnikov stari talar si pripravim, štola tudi tam visi, pa se zavijem okoli vrata, pa se z robcem držim za nos, v cerkvi pa je itak poltema, samo večna luč, nihče me ne spozna.

Tako se Hanza skušnjava udaja in uda.

Naši onstran granice

Vojni dobrovoljci iz Julijske krajine so imeli v Trstu svoj redni letni občni zbor. Prečitana je bila poslanica, ki jo je napisal posl. Coselschi (Kozelski), predsednik združenja italijanskih vojnih dobrovoljcev. Poslanica pozdravlja juljske dobrovoljce, ki so izpostavljena obmejna patrolja, ki mora biti vedno čuječa in nad vse pripravljena. »V Trstu ob granici, kjer deluje »Orjuna« v zasedo in zločinom, tam, kjer prodira najprej slovenska propaganda in kjer se kaže najočitnejše jugoslovensko sovražstvo, mora naša legija pazno stati na straži, da odbije vsak nasprotni poizkus...« Dalje je potreba, da tam misel na Dalmacijo gori kot kres. Imenoma juljskih junakov in mučnikov dvigamo skupno krik boja in upanja, krik, ki bo jutri mogočno odmeval po vsem odrešenem Jadranu: »Spalato«!...

Povprečni konsum mesa v Trstu je bil lani mnogo nižji nego leta 1913, ko je bilo v občinski klavnici ubitih 35.355 komadov goveje živine, lani pa samo 19.132. Tržaško prebivalstvo opušča v sedanjih svojih prehranjevalni možnosti pred vsem sveže goveje meso in se zateka k cenejšemu zmrazjenemu in pa h konjskemu mesu. Ogromno je družin, katerim je meso sploh nedosegljivo.

Iz statistike o delavskem gibanju v tržaškem mestu je razvidno, da so bili kmečki ljudje, ki so prišli lani iskat dela, večinoma inozemci. Samo s prenočevališča v ulici Gozzi so imeli naštelih 271. V drugem prenočevališču jih je bilo enako ali pa še več. To so delavci in delavke, ki primejo za vsako delo in ki vršijo v Trstu najtežja dela, pred katerimi domačini bežijo. Inozemstvo teh težakov ni daleč, marveč je takoj za mejo. Naši slovenski ljudje trpijo in garajo še danes v Trstu za boren zaslužek.

Na predvojaško vezbanje slovenskih mladeničev polagajo oblasti veliko važnost. Preizkušnje so zelo slovesne. Visoki častniki vsposodbujajo fante, da raj bodo dobri italijanski vojaki in državljani, vedno vredni domovine, ki koraka zmagonosno do svoje veličine. V Postojni je bilo na preizkušnji 53 fantov, ki so posejali tečaj za predvojaško vezbanje. Samo dva sta bila slabejša, vse druge so pohvalili, da so se izborno izvežbali.

V zadnjem času ni več toliko tatvin goveje živine v spodnji Istri kakor še nedavno. Zato je puljski fašij nabral med kmečkim prebivalstvom nad tisoč podpisov v album, ki so ga slovesno izročili prefektu Leonu »drugorodni« odposlanci. Izrekli so mu hvaležnost, da je iztrebil brigantstvo, in naglasili so svojo udanost fašizmu in Italiji. Prefekt se je

zahvalil in napovedal, da pokaže album vladnemu načelniku, ki mu je obmejna istrska pokrajina tako pri srcu!

O pogozdovanju Krasa so razpravljali v seji rektorata tržaške pokrajine. Sklenili so, da treba začeti z izdatnim pogozdovanjem kraškega zemljišča s tržaške strani. Posebno se jim zdi v to svrhu primerna Kota 121. Delo bo trajalo deset let in bo stalo 310.000 lir deželnega denarja. Pogozdilo se bo sto hektarjev. Kota je last tržaške občine. Polovica pogozdene površine pripada tržaški deželi.

Že več mesecev se vršijo dela za bonifikacijo doline reke Mirne v Istri. Od izvira Mirne do Livad je zaposlenih nad 300 delavcev. Od izvira do rta sv. Dionizija se razširi reka od sedanjih 6 na 25 metrov, globoka bo štiri metre. Te dni so otvorili zgradbe za sedež uprave vseh zboljševalnih del v dolini reke Mirne.

Na otoku Cresu je velika revščina. Ali tamošnji fašij se je hotel postaviti pred oblastmi, pa je prisilil otočane, da so odšteli lire za veliko italijansko trobojnico, ki je bila te dni na slovesen način izročena tamošnjemu oddelku finančne straže.

Par novih prevedb priimkov: Klum Coloni, Koch Cocchi, Hofmann Cortegiani, Kocmur Cosimo, Kolarič Collarini, Konjec Cavallini, Konjedic Condini, Korbar Corbelli, Košmril Cosimelli, Kostašvec Costani, Doplikar vdova Kovačič Viktorija se piše sedaj Doppieri-Fabbri.

Življenje v Gorici teče monotono. Trgovina in obrt zastajata, ker nima slovenski kmet denarja za nakupovanje blaga. Na kveturii imajo še vedno mnogo preveč posla s Slovenci, katere zasledujejo, nadzorujejo, preiskujejo in zapirajo. Za dr. Kraljem hodi sedaj en detektiv, dr. Bitežnik ima kar dva za seboj, dr. Besednjak se giblje začasno brez detektiskega spremstva. Tiskarna, v kateri izhaja »Novi list«, je zastražena. Poslanec Caccese bi rad uničil ta edini slovenski list. Zato je interpeliral v rimskem parlamentu in vprašal notranjega ministra, če ve, da je »Novi list« pravo žarišče protitalijanske propagande? List se drži strogo navodil, ki jih je dal sam Mussolini. Kako je list ljudstvu potreben, se vidi iz tega, da šteje 20.000 naročnikov. Znani tiskar Lukežič-Luchesi odpušča stavce, ker ima vedno manj dela. Izprememba ga je kruto varala. V goriškem mestu je danes na razpolago mnogo stanovanj. Tako dobiš na Korzu št. 66 v prvem nadstropju sedem sob, kuhinjo in kopalnico za mesečnih 550 lir.

Sport

Graški Sportklub—Rapid.

V nedeljo, ob 15. uri se bo vršila na Rapidovem igrišču nogometna tekma med Sportklubom iz Gradca in Rapidom. V slučaju neugodnega vremena bo tekma v pondeljek. Sodnik g. Nemeč.

Drzen rešitelj življenja.

Neka 18letna služkinja v Budimpešti se je v sporu s svojim gospodarjem tako silno razburila, da je skočila čez ograjo v 4. nadstropju. Obupno dejanje je opazil neki knjigoveški pomočnik, stanujoč v 3. nadstropju. Zgrabil je še pravčasno padajočega dekleta za obleko in nesrečnici tako rešil življenje. Deklica ni bila čisto nič poškodovana, pač pa si je rešitelj pri reševanju zvil roko.

Sovietski odlok proti konjskim repom.

Stremljenje sovjetske vlade, da pripravi čim več mogoče za izvoz in da pritegne vse razpoložljivo izvozno blago, je dovedlo med drugim tudi do zelo čudnega odloka. Vlada je namreč odredila, da je treba vsem konjem porezati repe, da se na ta način pridobi dovolj konjske žime. Ta odlok je imel za posledico, da se vidijo sedaj povsod samo konji brez repov, kajti krajevne oblasti so odlok vlade takoj izvršile.

Postni popotnik.

Vstajenje . . .

(Občutki pred smrtjo.)

Kaj bo govoril o občutkih pred smrtjo, saj še ni nobeden od mrtvih vstal, da bi nam bil to razodel. Tako boš dragi čitatelj menda rekel in zamajal z glavo ob čitanju zgornjih načelnih vrstic. In vendar ti lahko povem, da sem sam vse to doživel. Nisem umrl, a bil sem tik pred smrtjo.

Torej prosim, poslušajte: Bilo je pred leti v pozni jeseni, ko se že sladonosni oktober poslavlja s hladno roko po končani trgatvi, ko dih razburkane prirode valove giblje do nezgode in sap viharskih oster piš turbojno brusí okol' hiš. Imel sem napisati daljše poročilo, pa me je zamikalo na verando. In tako je bilo: Solnce se je zakrilo in nebo je razlilo jesenski hlad, da me je kar treslo pri mizi.

«Kaj boš, boš vendar zdržal in spisal teh par vrstic, saj si bil 'soldat', kaj pa so drugi pretrpeli ob svetovni vojni, le poslušaj jih!» Tak mi je skušnjavec šepetal, pa sem vzdržal, dasi me je zeblo do srca. Zjutraj se ne morem obuti. Kaj pa to? Noge od členka navzdol otekle, nabuhle, roke istotako nabrekle od zapestja do prstov. Kaj bo? Že smo vkup! — s smrtjo . . .

Končana je življenja križeva, a solnčna pot. Enake misli so mi butale ob čelo. Že vem, pri čem da smo, ko zdravnik zmigne z ramo in glavo. Ravno da ni rekel, par dni še imam živeti. Saj zdravnik ne pove v obraz, če vidi smrt pri postelji. Z Bogom življenje, vsi draži in ti zemlja širna, zemlja lepa! Pisane procesije jasnih spominov se mi vijejo pred očmi — od blaženih otroških let do sedaj. Cvetiče drevo, senčni gaj, rožne livade, škripanček v višavi ob poti, ki me je vodila v domačo šolo. Pa mater vidim pri jaslicah, kako jih kinča in prižiga lučke ob svetem večeru, otroci pa krog nje liki drobnokljunčki, ko jim blagotvorna roka sočutno trosi potrebnih drobtinic. V ozadju se skrivajo zlohotni sovražniki — mračni spomini — liki ostudne pošasti. Solnce zahaja, tisto večno lepo solnce, ki me je rodilo, hranilo in gojilo. Boža me skozi okno, kakor blaga mamica svojega ljubličenčka otroka. Ali ga še vidim enkrat vzhajati? Žena prižge luč. «Deni mi papir in svinčnik sem na nočno omarico!» ji rečem, ko omahuje k počitku. Vse mirno, vse tiho.

Soproga že globoko zajema sapo. Otroček se pregane v postelji in sanje mu zvonijo dolgozategnjeni »Mmm!» Privijem luč na mrak. Žarna zvezda, Jupiter? Ne, ta je otrok našega solnca. Ta zvezda pa, ki mi miglja morda zadnji pozdrav, mora biti daleč izven našega solnčnega sistema, je solnce kakor naše, ima tudi otroke planete krog sebe, kakor je zemlja otrok našega solnca, pa jih oživlja z rojstvi v življenje . . . Pa kaj to, meni je treba vzeti slovo od našega solnca, od matere vsega življenja. Odvijem luč. Ura gre na polnoči. Vzamem papir in svinčnik ter napišem s tresočo roko na bolniškem ležišču:

Slovo od solnca.

O solnce, ti žarišče baino, ljubezni sij kak dihaš v me, kak v duši giblješ čustvo tajno, kako tvoj žarek dobro dé!

Prijateljka sva zvesta bila — o solnce, vse življenja dni, veselje, radost sva delila, pa boš, bridkosti, žalosti.

Pa zdaj mi tvoja svita hrana, v slovo te dušo še jasni, — tvoj dih, vseмира jasna mana — mi sleduje dneve že sladi.

Prijateljki ljubi, znanči dragi, sočutja polni vsi ljudje — srečujelo se v volji blagi ob pragu moje bolnice.

Vsak rad podal bi mi zdravilo, se vsakemu rosi oko, mi zdravila vsak želi obilo, pa — slednjič reče mi slovo.

Nazaj v svoj krog se vsak povrne, v spominu nosi moj obraz, ga v gorki duše dih zagrne, — a v tugi sam ostanem jaz.

Kot venci s pisane livade, pretkani s šopki cvetnimi, vijo se pred menoj armade minulega življenja dni

Res tudi bodice skeleče iz vencev tu pa tam štrle, spominov divnosti kipeče pa te nikakor ne stemne.

Pa zdaj se zdi mi vse za mano, pred mano nova tajna pot . . . življenje moje razdejano . . .

Kam pelje pot me nova, kod? . . . Vse bo od mene se ločilo, objela me bo smrti noč, ti solnce pa boš valovilo na grob luči nebeske moč.

Atome boš iz groba pilo, morilo groba smrti hlad, iz njih pa cvetke bodeš vilo na grob, ko zakipi pomlad.

Atome mole pač v ogródje zelenju solnce pogradiš, ostankom zemskim da porodje že tukai novo prirediš.

Moj duh pa dvigneš bližje k sebi, v svetlobni ga zagiblješ čar, po žarkih da se vzpne — do Tebe, ki solnce si in nas vladaš.

Prijatelji, znanci prihajajo k meni v zadnje slovo. Tudi duhovnika sta prišla. Hvala jim! Pride tudi moj zvesti dobri prijatelj Danijel. Zamišljeno, nemo sedi pri moji postelji, me motri sočutno. Da mu pomagam iz zadrege, načnem razgovor: »Kaj si tako žalosten?« — »Kaj bi ne bil, ko na si tako hudo bolan.« — Pa ga potolažim: »Vsi so odhajali pred menoj, vsi bodo prihajali za menoj. Bridko je, gledati odhajati človeka v cvetu mladosti. Ali midva sva odživela precej svojo mero. Videla in preizkusila sva življenje v njegovih radostih in lahko odideva. Tudi ti prideš. Kaj bi se bal, ako si bil dober in usmiljen in imaš sladko zavest, da boš usmiljenje našel. Pa to je hudo, v tem času umreti, ko so tako koleki dragi za vizum na oni svet!« Danijel se zdrzne, zatrepče: »Kaj, na se še šališ, ko si tako hudo bolan! Ali ne veš, da Bog nima rad, ako pride človek zadržan pred sodni stol?« ga pomirim.

Navzlic vsemu pa sem ozdravel, vstal sem. Danijela pa sem prihodno pomlad spremljal na . . . zadnji poti in bilo mi je, kakor da mi govori iz krste: »Svoj dom na večno zapustiti, od vsega sveta se ločiti in reči: zadnji z Bogom vsi!« — to peče v dušo, to skelli.

Jaz pa sem imel in še imam občutke vstajenja. Zdi se mi, da je svet v lenše preroben, da solnce boli boleži in hribi, doj lepše zeleni kot prej. Moje sočutje do trpečnega sobrata se je podvojilo. Da meni Bog bi srečo dal in moč mi dodal, zabrisem tugo, vse ljudi pa v srečo bi ovil. Dan kratek bi življenja vsem kot solnce žar ziasnil in solz dolino zemljo bi že v raj izpremenil. — Pa prišlo bo tudi za me in za vse, ko ne bo več vstajenja. Meni ne bo treba kaj dosti dostaviti v zadnje slovo. Želim pa vsem prijateljem in nenimicem vzeti enkrat lepo in mirno zadnje slovo v svitu srca in duše zdaj pa še dolgo življenje in enkrat srečno vstajenje k večni zarji pa veselo »Aleluia«.

Popotnik iz Slov. gorice.

Najogromnejše podjetje na svetu

je nedvomno ameriška telefonska in brzojavna družba, z imenom Bell System, ki zaposluje 454.000 nameščencev. Skupno imetje družbe znaša 221 milijard dolarjev in je najbogatejše ameriško podjetje. Družba je lani instalirala 900.000 telefonskih aparatov. Kako ogromno delo vrši družba, kaže dejstvo, da se je telefonska mreža družbe povečala od 11.642.212 milj žice v l. 1910 na 69.519.425 milj žice v l. 1930. Lani je imela družba 33 in pol milijona angleških funtov čistega dobička.

Državljanstvo »zračnih otrok«.

Zedinjene države so izdelale zakonski načrt, ki določa, da dobi v kakem letalu rojeno dete državljanstvo očeta. Baje se je pripetilo že več slučajev rojstev v letalih, kar pri velikem letalskem poštiskem prometu v Zedinjenih državah nikakor ni nemogoče. Seveda je takoj nastalo vprašanje, kakšno narodnost naj dobe taki novorojenčki.

Charlie Chaplin kot Kristus in Napoleon

KAKO BI ON IGRAL TI DVE OSEBI

Veliki filmski umetnik-komik Charlie Chaplin je nedavno na tozadevna vprašanja izjavil, da ga mičeta zlasti dve vlogi: Kristus in Napoleon. Obe vlogi bi igral s popolnoma novim pojmovanjem veličine obeh teh mož.

Napoleon — je dejal Chaplin — bi ne predstavljal kot vsemogočnega generala, ampak kot manjšega zamišljenega, molčečega, skoro nedostopnega človeka, ki je v stalnem boju s pripadniki svoje rodbine. Saj je vendar toliko humoria v njegovem življenju! Kako se je trudil oženiti svoje brate in sestre in celo tuje otroke, skušal vzdržati dobre stike z materjo in ženo! Koliko bogatega materijala za film, ne za burko, ampak za dramo, prepleteno s humorjem, ki naj pokaže veličino Korzičana, pa tudi njegove zmote in spletke, ki so se pletle krog njega. Pokazal bi njegovo pot v Italijo h kronanju — saj je tako ljubil blesk in pom. Njegov povratek iz prognanstva na Elbi! Pokazal bi veterana — invalida, ki proklinja Korzičana, ko prihaja s svojimi novimi armadami proti Parizu, a ko pride Napoleon mimo, ga navdušeno pozdravlja in klub berglam se pridruži armadi! Koliko dramatskih momentov, ki se dajo izdelati v filmu!

In Kristus! Študiral sem — nadaljuje

Chaplin — z veliko vneto sveto pismo čiti zgodovinske in znanstvene razprave vseh veroizpovedi. Svet ima po mojem mnenju napačne pojme o tej najsilnejši, največji in najživejši pojavi na svetu. Kristus je v resnici živel, bil je sila, posebljena v človeškem telesu. Povsod ga predstavljajo kot moža z dolgimi lasmi in z belo tuniko, kot človeka, ki govori žalostno, izmučeno, in ki tudi izgleda izmučen. Človeku se včasih dozdeva večji pesimist nego Shakespeareov Hamlet. Jaz si predstavljam Kristusa kot velikega človeka silnega duha, ki je dobro jedel, pil dobro vino in ki je imel zadoščeno v družbi svojih prijateljev. Predstavljam si ga kot krasnega, silnega moža z rdečo krvjo, kot človeka, ki je bil v družbi z ljudmi vesel, je jedel z njimi in pil, skratka, krasen, privlačni mož, ki je obvladoval svojo okolico z svojo prostodušnostjo in iskrenostjo. Kristus je bil po mojem prepričanju človek, ki je rad živel, ki je imel veselje do življenja in do prijateljske družbe, ki si je s sugestivno silo svoje osebnosti pridobil simpatije mas.

Dvomim — je zaključil Charlie Chaplin — da bi kedaj vrtil film iz Novega zakona. Gotovo pa še nekoč zavrstim — Napoleonov film.

Mladostno svežost in prožnost

si lahko zopet pridobite z rednim uživanjem

Radenske mineralne vode.

Ona vsebuje spojine, ki osvežijo kri in s tem tudi ves organizem.

Izredni občni zbor „Slov. lovskega društva“ v Celju

V aprilski številki »Lovca« je izšlo poročilo o izrednem občnem zboru SLD dne 16. marca v Celju, na katerem bi se moralo rešiti vprašanje reorganizacije društva.

Kdor je bil navzoč in komur je zadeva organizacije v vseh njenih fazah znana, je bil pri čitanju tega poročila zelo neugodno iznenaden, člani pa, ki se zborovanja niso udeležili, morajo dobiti popolnoma krive informacije; zato bo potrebno, da se to poročilo objektivno izpopolni.

Pred vsem se mora ugotoviti, da je g. predsednik prošnja, ki naj bi se prikjučila pozdravu g. ministra šume in rud in gosp. bana, da se osnuje pri bankih upravah samostojen lovski referat, sam in sicer šele tedaj umaknil, ko je padel predlog, da naj bo lovski referent strokovno izobrazena oseba.

V naslednjem se trdi, da predstavlja zborovalec predloženi načrt novih društvenih pravil »rezultat dolgotrajnih pogajanj in dokončnega sporazuma med odborom in podružnicami«. Resnica je, da je ta načrt po sporazumu že drugi in da se je zelo oddaljil od doseženega sporazuma. Ko je namreč odbor izdelal in poslal mariborski sekciji prvi načrt, je želel sekciski odbor še nekaj malenkostnih izprememb, kar je pa ljubljanski odbor porabil za to, da je izpremenil pravila bistveno na škodo podružnic in jih poslal v Maribor z zahtevo, da se morajo sprejeti. Ta drugi načrt je bil predložen celjskim zborovalcem ter je, kar je popolnoma umevno, izzval protipredloge delegatov posameznih podružnic, ki jih je prečital g. prof. Mravliak in stremijo za

tem, da se v pravih osigura podružnicam avtonomija in izvede pametna demokratizacija društva.

Kar se tiče pa glasovanja, vidi se jasno iz poročila, da je g. predsednik brez debate, ali so pooblastila in izkaznice veljavne ali pa ne, že poprej dopustil glasovanje, ko je šlo za to, ali se naj pravila četa čitajo ali pa samo posamezni odstavki. G. poročevalec se je na tem mestu zelo previdno izrazil z besedami, »da so se zborovalci izrekli proti temu, da bi se pravila čitala«. Pri odločnem glasovanju je pa g. predsednik zborovanja zaključil z motivacijo, da se ne more ugotoviti, kdo je upravičen glasovati, ne pa, kakor čitamo v poročilu, »da ni izgleda, da se pri tem položaju (padali so ostri očitki glede pridobitve pooblastil, oziroma društvenih izkaznic) more izvesti glasovanje, ki bi ustrezalo zakonu in pravilom«. Brezdvomno je bil možen iz situacije ta izhod, da bi se sploh vsa pooblastila in izkaznice smatrala za neveljavne, kar so posamezni člani tudi predložili, česar pa g. predsednik ni hotel vzeti na znanje. Ostri očitki so nadalje že ob priliki verificiranja ter bi se moglo zaključenje zborovanja že takoj spočetka izvesti, ne pa dopustiti, da se enkrat glasuje.

Ker g. poročevalec tega ni storil, pa mu omenjamo, da so padali ostri očitki tudi proti majoriziranju in nasilnemu postopanju s podružnicami. Društveni odbor se pa za vse tako malo zmeni, da vztraja pri svoji metodi, kar najboljšo dokazuje v 4. številki »Lovca« priloženo vabilo k občnemu zboru 27. aprila v Ljubljano, ki je določen za 9. uro, kar jasno kaže namen, da se udeležba pri zborovanju onemogoči ali pa vsaj znatno otežkoči vsem, ki morajo priti z vlakom šele ob 10. uri v Ljubljano, torej pred vsem članom podružnic v Mariboru, Ptuju in Murski Soboti. Samovoljno odbora pa dokazuje tudi spored občnega zbora (točka c) — izprememba pravil, kjer so popolnoma izpuščene sekcije, čeprav je uvedba sekcij »v smislu svoječasnih sklepov prejšnjih občnih zborov«, kakor čitamo na str. 144. vrsti 9—10, in se zadnji t. j. celjski občni zbor ni izjavil proti sekcijam. — Vprašamo, kateri člen društvenih pravil dovoljuje odboru brisanje sklepov občnih zborov? Na to bomo odgovorili 27. tm. ter smo prepričan, da se bo zborovanja udeležil vsak član, ki mu velja društvo in ideja več, kakor pa posamezne osebe.

V dobi avta.

Gost (natakarju): »Čujte, gospod natakar, kako to, da sem našel v svojem golažu košček gumija od avto-oboda?«
Natakar: Neverjetno, avto pač že povsod izpodriva konja!

Brez Pohorske vzpenjače ne bo tujskega prometa!

Dosedanji članki o bodoči Pohorski vzpenjači so čitatelje informirali o podjetju samem in njega lastni gospodarski zmožnosti, pri čemur se ni nikdar pozabilo primerjati naše razmere oz. predpogoje za vzpenjačo z inozemskimi sličnimi podjetji.

Da stojimo mi glede vzpenjač za Južnimi Afrikanci in Južnimi Američani, dokazuje dejstvo, da ima mesto Kapstadt v Južni Afriki na Tafelbergu že od predvojnega časa vzpenjačo. Mesto Rio de Janeiro v Južni Ameriki ima že od leta 1912 žično železnico na Morro da Urca in od tega hriba še naprej na 200 m oddaljeno točko Pao de Assucar. Te žične železnice ste gradili dve znani nemški tvrdki. Neznano bo morda tudi, da imajo Španci in Norvežani že davno svoje žične železnice.

Danes predstavljajo žične železnice edine moderne naprave, ki privlačujejo tuje. Vsako počitniško potovanje brez obiska vzpenjač je postalo že skoraj nemoderno.

Tudi Jugoslovani so navdušeni za žične železnice, ker se jako radi poslužijo inozemskih vzpenjač. Velik pospeševatelj Pohorske vzpenjače, dr. A. L. iz J. sporoča, da se vedno srečajo Jugoslovani na žičnih železnicah v Avstriji v prav lepem številu.

Torej imajo tudi za naše izletnike vzpenjače privlačno moč! Zato je gotovo, da bo naša prva jugoslovska žična železnica privabila mnogo ljudi na Pohorje in s tem je tudi vprašanje najboljše rentabilnosti tega podjetja izven vsakega dvoma.

Ako hočemo res nekaj ustvariti, da kompenziramo izpadek na tujih vsled ukinitve oblastne samouprave, velikega županstva, finančne direkcije, kontrole dohodkov itd., potem je prvi korak, realizacija projekta Pohorske vzpenjače.

Vsi drugi propagirani načrti za povzdigo tujskega prometa so več ali manj še v zraku in ne bodo prišli v doglednem času do izvršitve.

Za Pohorsko vzpenjačo je temelj že vloženi, ker je že 1/2 potrebnega kapitala deloma na razpolago, deloma zasigurana. Druga tretjina se pričakuje od samoupravnih ustanov in na podpis zadnje tretjine se vabi sedaj cenj. občinstvo.

Nikako nezaupanje in nikaki pomisleki niso pri tej stvari na mestu, ker so vsi vplačani deleži vloženi na zaprtem kontru pri Mestni hranilnici mariborski.

Ako hočemo že v kratkem uživati gospodarsko korist te privlačne in moderne naprave, potem z združenimi močmi na podpis zadnje tretjine deležev Pohorske vzpenjače.

Brez vzpenjače nikak dotok tujcev!
A. Birgmayr ml. Maribor.

Avtomobilizem

Lov na lisico za automobile in motocikle

Sekcija Maribor Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije priredi v nedeljo 27. aprila lov na lisico na Ptuj-skem polju za automobile in motocikle z in brez prikolice, pristopen za vse člane Avtokluba in Motokluba »Maribor«, kakor tudi za po njih vpeljane goste. Start bo ob 2. popoldne na Glavnem trgu. Lisica se izpusti eno uro pred zasledovalci. Vozna proga znaša nad 60 km. Kdor sedi v vozu lisice, zaznamuje prevoženo pot. Okoliš, v katerem se nahaja lisica, je omejen na severu po Dravi od Maribora do Ptuj, na jugu po železniški progi Ptuj-Pragersko, na zahodu po cesti Pragersko-Spodnja Poljskava in po

državni cesti do Maribora. Zasledujočim vozilom je predpisan čas treh ur, da ulovijo lisico.

Zmagovalec je oni konkurent avtomobilist in motociklist, kateri se sam ali izmed onih, ki se z njim vozijo, dotakne prvi vozila lisice. V slučaju, da zasledovalci lisice ne ujamejo, pripadeta obe darili lisici.

Prijave se oddajo tajništvo Sekcije Maribor Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, Maribor, Trg svobode 3, skupno s prijavnino, ki znaša za avtomobile Din 50.—, za motorna kolesa za člane motokluba »Maribor« Din 20.—, za nečlane Din 10.—. Sklep prijav v petek, dne 25. aprila ob 6. zvečer. Naknadne prijave ob startu proti plačilu dvojne prijavnine.

Cestnopolijskih predpisov, posebno glede maksimalne hitrosti, se morajo udeleženci brezpogojno držati. Avtoklub odklanja vsako odgovornost za morebitne škode in nezgode, za katere je odgovoren vsak voznik sam.

Po sklepu lova na lisico se bo vršil družabni sestanek vseh udeležencev in gostov v gostilni Brus v Sv. Miklavžu.

V slučaju slabega vremena se bo vršila prireditev v nedeljo, 4. maja. 1175

Navihani dijaki

Iz Vratislave v Nemčiji se poroča: Gojenci neke tukajšnje gimnazije so prišli na čisto moderno idejo, da bi zvedeli pravočasno za rezultate profesorske konference o njihovih učnih uspehih. Ker se vrše konference pri zaprtih vratih, so položili skozi dimnik do peči v konferenčni sobi voh, vzdali v peč mikrofon in hoteli potem razvoj konference poslušati na drugem koncu. Nesreča pa je hotela, da je nekaj dni pred konferenco odpovedala centralna kurjava in so morali radi tega zakuriti peč v konferenčni sobi. Pri tej priliki so prišli na sled žični napeljavi in so dstranili tudi miš-krofon. Preiskava je kmalu ugotovila

krivce, ki so bili potem kljub izredni originalnosti njihove ideje, ki priča nedvomno o tehnični nadarjenosti, izključeni, kar je vzbudilo ne samo pri njihovih starših, temveč tudi pri ostalem prebivalstvu veliko ogorčenje.

Bajna dedščina pouličnega prodajalca časopisov.

V Aleksandriji je živel mlad ubog Armenec Zinikian. Preživljal se je bedno kot prodajalec časopisov po ulicah. Nedavno pa je prejel od konzulata v Bombay obvestilo, da ga je njegov v Indiji umrli stric postavil za univerzalnega dediča svojega imetja, ki znaša 72 milijonov rupij (nad eno milijardo dinarjev). Zinikian je že odpotoval v Indijo, da nastopi dedščino. Ko je bil zadnji dan v Aleksandriji, je morala policija zastražiti hišo, kjer je stanoval, da ga je ubranila pred gradulanti, in končno je moral nepaženo izginiti.

81letni strček pred izpitno komisijo.

Na tehniki v Varšavi so bili te dni izpiti kandidatov za zaprisežene zemljemerce. Med kandidati je bil tudi Edward Klepacki, rojen 1. 1849, ki dozdej ni imel prilike se podvrediti predpisanemu državnemu izpitu. Navzočnost 81letnega kandidata je i med eksaminatorji i med kandidati naravno vzbujala veliko senzacijo. Starček je izpit dobro preстал in dobil zahtevano diplomu. Njegov eksaminator je bil prof. geodezije Ponikowski (bivši poljski min. predsednik), ki je po izpitu imenom komisije iz srca čestital do solz ganjenemu starčku.

Sidro, staro več tisoč let.

Italijanski ribiči so nedaleč od otoka Gorgone potegnili iz globine čuden predmet. Šlo je za izredno staro sidro. Pozvani strokovnjaki so ugotovili, da izvira to sidro, veliko nad meter, še iz dobe pred Kristom, ko se v srednji Italiji še vladali Etruski, torej še pred pojavom Rimljanov v zgodovini.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

75

Videl jo je razločno. Poleg nje je sedel knez Manfredi, srečen, smehljaje so in odzdravljaje... Razumel je!...

Ragastens je čutil, kako mu lega megla na oči, in vse svoje sile je moral napeti, da se ni zgrudil na tla... Vse se je rušilo okrog njega. Karkoli je bil storil, vse je bilo zdaj odveč.

Do tega trenutka je čutil, kako se vsak dan dviga za eno stopnjo više, s pomočjo svoje smeje spretnosti in bistrega duha. Zdaj pa je hipoma padel nazaj. Videl se je šibkega skoraj da smešnega v lastnih očeh, in silen mrzav mu je objel srce.

Toda nezogibno se je bilo zgodilo. Obadva spreveda sta se bila srečala ob znožju slavnostnih stopnic pred palačo. Knez Manfredi je videl osuplost in nepopustnost, izražajočo se na obrazih vseh gospodov, ki so ga obdajali. In v trenutku, ko je grof Alma storil pred palačo na tla, je skočil tudi on s kočite ter zahteval: »Dogodek je preveč važen, da bi ga razpravljali javno. Veliki svet naj se nemudoma sestane!«

Nato se je obrnil k grofu Alma: »Grof,« je rekel mrzlo, »dal sem sklicati veliki svet.«

»Tja vam sledim, knez!« je odgovoril grof z visokostjo, ki je napravila po vsej okolici globok vtis.

ta način je znal vselej spretno prikrivati svoj nemir — »šele glas ljudstva mi je sporočil vest o tvoji poroki... Lahko mi priznaš, drago dete, da je to nekaj izjemnega za očeta!«

»Oče kadar boste vedeli vse...«

»Ta poroka je največja čast za mojo hišo,« je povzel grof z naglico. »In zares, dasi se je vršila brez mojega dovoljenja, ni zato nič manj po najdražji želji mojega srca... Knez, prosim vas, dajte mi roko!...«

Ta grofova zvljaha je bila enako smela kakor spretna. Ko je knez Manfredi videl, da odobrava to, kar je smatral on za bistveni predmet bodoče razprave, je zahteval, kako se taja njegov mrzav.

Medtem je Primavera pogledala Ragastensa z dolgim pogledom. Postavila se je bila predenj, nemara v pričakovanju, da izpregovori... In njen pogled je bil, kakor da bi govoril:

»Sai sem vedela, da se vrnete! Vedela sem, da se srečata na tla usodi iznova... Kaj se bo rodilo iz tega srečanja? Ena sama vaša beseda me bo potrdila...«

Toda Ragastens se je bil globoko naklonil. On ni videl Primavera ne pogleda. On ni slišal t'hega vzdihla, ki se je dvignil iz njenih prs. In leden, miren, kakor da še nikdar v svojem življenju ni videl hčere grofa Alma, je še! mimo nje.

Giovanni Malatesta je bil priskočil, da bi podal mladi knežini roko ter jo odvedel k njenemu naslanjaju. In on — on je videl Primavera pogled na Ragastensa ter si ga zapomnil!

zborovanja mučno nezadovoljstvo. Grof je vstal, kakor da hoče odgovoriti, pa se je zrušil nazaj, ves porazen od groze... Primavera je bila stopila k očetu.

»Gospodje,« je dejala z bolestinim glasom, »takrat ko je bil moj oče odsoten in ga je obtoževal strašni videz položaja, je molčala moja otroška ljubezen, zatajila sem svojo bol, ukazala sem bila svojemu obrazu, naj ne izda nobenega izmed mučnih čuvstev, ki so mi razdirala srce. To moje samozatajevalno vedenje pa mi daje danes pravico, da smem zahtevati pravičnosti, ki je v besedah Giovannija Malatesta ni...«

»Kaj hočete reči, knežinja?« je vzkliknil Giovanni Malatesta.

In prebledel je kakor zid. Kajti v glasu Beatrice je slišal sam svojo lastno obsodbo. Nikdar ga Beatrice ne bo ljubila, ako mu more govoriti s tem glasom, ki odmeva od nekakega težkega srca...

In odhod prihaja ta srd? ... Odkod prihaja to obžalovanje? ... Skoraj nehoté so se oči Giovannija Malatesta obrnile proti vitezu de Ragastens. Ta je v ledeni nepremičnosti čakal konca tega prizora. Od Ragastensa so se oči Malateste vrnile k Primaveri.

»Kaj hočem reči?« je vzkliknila ona, »Resnico, ki jo lahko čitate v vseh očeh... to, da je nenadna vrnitev grofa Alma, njegova radovoljna vrnitev v našo sredo, že sama po sebi dokaz, da so govorile krivične summe, da se je zgodila strašna pomota!...«

»Gotovo da!« je vzkliknil zdaj knez Manfredi. »In jasno je, da če nam grof počestno razloži vzroke svoje odsotnosti, se moramo ponižati pred njim.«

»Gospoda,« je izpregovoril nato grof Alma, »resnica je zelo enostavna: izvabili so me iz Monteforta v pravcato zasedo. In da me vidite zopet med seboj, se imani zahvaliti gospodu vitezu de Ragastens, ki mi je rešil življenje.«

Veliki svet je zboroval v posvetovalni dvorani. Zunaj pa je čakala množica, skoraj molčeca od nestrpnosti.

V posvetovalni dvorani so bili sedli kroinkrog velike mize: knez Manfredi, ki je nosil še slavnostno obredno obleko, nato grof Alma, ves pražen od svoje noči, bled in nervozno si grizoč brke; Valentino Picardo, novelinik zavezniške konjenice, in Trivulzio de Piombo, sta bila tudi noklicana; in tako so prisostvovali Giovanni Malatesta, Giulio Orsini in Rodrigo d'Imola.

V trenutku, ko je hotel grof Alma stati v zborovalno dvorano, se je Ragastens ki ga je spremljal do njega, umaknil kakor da hoče oditi nazaj. Toda grof mu je mienil naj ostane.

»Ali niste slišali, da sem vas pravkar imenoval svojega pribočnika?« mu je dejal.

»Tako je, gospod grof!« je odvrnil Ragastens z mračno brezbriznostjo.

»Torej, gospod pribočnik! imajo pravico, da se vde ležujejo zborovanja. Prosim vas, pojdite z mano.« V tem trenutku je za hrbt na obrazu kakor ocelen... Zasledel je bil Primavera, ki je prihajala svojemu očetu naproti. Bila je silno bleda.

»Oče,« je izpregovorila z glasom, ki je zamiral od razburjenja, »glejte, vsa srečna sem nad vašo vrnitvijo, tako da vam niti ne morem povedati...«

»Beatrice,« je dejal grof z nekako veselostjo — na

»Gospodje,« je dejal grof Alma, »zda, ko lahko govorimo z odkritostjo, pričakujem, da mi pojasnite to, kar se godi v mojem glavnem mestu... Kakor počaščenega se čutim vsled poroke kneza Manfreda z mojo hčerjo, vendar pričakujem, da mi poveste — vi, knez, in tudi ti Beatrice — kako da sta mogla zasnovati in izvršiti tako važen korak v moji odsotnosti...«

Grofova taktika je bila enaka taktiki vseh slabotnih ljudi. Dočim si je imel sam očitati, je pričeval s tem, da je očitati drugim.

Giovanni Malatesta je vstal in odgovoril: »Grof Alma,« je dejal s svojim razklim glasom, »če ne vde vsa, poroka mlade grofice je samo eden izmed elementov, ki se je izvršil za časa njegove odsotnosti. Veliko pomembnejša zborovanja je sklenilo to poroko, toda sklenilo je tudi še nekaj drugega, o čimer je treba grofu obvestiti...«

»In kakšen je ta drugi sklen?« je vprašal grof in prebledel.

»Sled,« To je pravzaprav sodba, ki je bila včeraj izvršena!«

»Sodba?« Giovanni Malatesta, vi pozabljate, kie ste in s kom govorite!«

»Sodba pravim, ker je ta beseda edina primerna: grofu Alma so bili včeraj odvzeti njegovi naslovi, pravice in predravnice, a njegova hiša je bila prepovedana za napredne dedičino pod varštvom velikega sveta. Grof Alma torej nima staviti svetu vprašani. On mora samo odgovoriti...«

Ta silni in odurni napad in nervozni pretežit ton Giovannija Malatesta je vzbudil med ostalimi člani

Vsi pogledi so se uprli v viteza.

»Storil sem nekaj, kar ni bilo prav,« je povzel grof. »Dal sem se prepogoriti, da sem skrivaj sprejel dvoje odposlancev Aleksandra VI. in Cezaria Borgia. Tista dva človeka sta mi prišla predlagat izdajstvo. Če jih nisem dal zgrabiti in sem zatajeval svoje ogorčenje, je bilo zato, ker sem se nadejal, da izvem dragocene reči, ako se navidezno podam... Zgodilo pa se je da sta lonova upanila mojo misel in mojo taktiko. Zato sta se me sklenila siloma nolaštiti... Napovedala sta mi sestanek zunaj mesta: bila sta samo dva. Mislil sem, da se mi notemtakem ni bati ničesar in da bi bilo brez pomena, če bi vzbujala pozornost in jemal spremljavo s seboj... Žal, gospodje, računam sem brez orjaške moči enega izmed obeh odposlancev, barona Astorra. Velik moj občuni obrambi sta me prišla. Vlekla sta me s seboj, privezala me na konja... Nato se je pričela blazna dirka v temni noči... Naposled se je moji blaženi zaždelo da sta že dovolj daleč od Monteforta a se lahko ustavita v neki krčmi. Srečen slučaj je hotel, da je našel tam tudi gospod vitez de Ragastens. In moj položaj ter naskočil barona Astorra. In bil kakor tudi njegovemu spremljevalcu, baronu Cezaria. Da moj preslabotni je bil vitez takoj dober da me je spremljal do Monteforta. To, gospoda, je vse, kar se je zgodilo.«

U aprilu se rode nadpovprečni ljudje

Vremensko zloglasni mesec april, ki stoji v znamenju »Ovna«, daje astrologom mnogo posla. Pravijo, da se v aprilu rode ljudje, ki so nad povprečnostjo: Napoleon, Lenin, Ludendorff, Zola, Anatole France, Charlie Chaplin, Greta Garbo, Gloria Swanson, Mary Pickford itd., vsi ti so bili rojeni v znamenju Ovna, v aprilu. Aprilski ljudje ali popolnoma uspejo ali pa popolnoma propadejo. So vodje ali pa ljudje katastrofe. V znaku odločnega, a nepremišljenega Ovna so osvajalci žen, karier in blagin, ki pa lahko poleg vsega tega doživijo tudi strašen fiasko. Astrologi pravijo, da mora življenje aprilskih rojencev biti polno

večjih potresov. Aprilski ljudje so hrabri, bojevite narave, nagibajo k optimizmu in s svojim agresivnim temperamentom ali dosežejo svoj cilj ali pa imajo nenačakovano smolo. Nagel temperament je najznačilnejša lastnost aprilskega človeka, obenem pa izvestna želja po absolutni resnici. Aprilski ljudje so navadno odprte narave, energični, velikopotezni, ljudje, ki gredo »z glavo skozi zid«. Življenje jih silno veseli. Iščejo ovire mesto da bi se jih izogibali. V njihovih glavah se rode velike ideje, a njih izvedbo raje prepustijo drugim. V podrejenem položaju so neprijetni in jezljivi, ker jih globoko prešinja prepričanje, da za tako mesto niso rojeni. Če ne morejo biti vodje, postanejo opozicionalci, se kregajo in hočejo vse bolje vedeti. Vsi aprilski ljudje

ljubijo udobno in dobro življenje, pustolovščine, potovanja in — ljubezenske avanture. Skoro nikdar niso vzorni zakonci in le redko dobri kot očetje. Vendar pa tudi niso vetrnjaki, ampak ima njihova impulzivnost vedno simpatično, svežo potezo: Niso ljudje skrivnosti, ampak brezobzirno in odkrito izvajajo svoje načrte. V danih prilikah so nevarni kot nasprotniki. Prizadjane jim krivice težko pozabljajo. Telesno so aprilski ljudje po večini krepki in sposobni za napore. Ljubijo sport. Le enega ne morejo: dolgočasiti se. Aprilski človek težko prenese, da bi slavil kot petdesetletnik pri isti mizi v uradu, kjer je začel kot »nadbudni« mladenič. Tako aprilski ljudje popolnoma odgovarjajo znamenju Ovna, ki se ne umika in nad zaprekami ne

modruje, ampak vsakogar direktno naskoči s svojimi rogov. Kompromisov ne poznajo.

Štiridnevna bitka s kobilicjo armado

Egipt so poplavile ogromne množine kobilic. Poročila o njih zatiranju se čita-jo kakor vojna poročila. Iz Kaire poročajo, da se je »po 4dnevem trdem boju« posrečilo zavrniti poplavo kobilic, bližajočih se od Sinaja. 350 mož je izkopal široke jarke, cele kilometre na dolgo, v katere so morale poskakati mase kobilic. V jarku je bil nalit bencin, ki so ga zažgali v hipu, ko so bile kobilice v njih. Strašen je bil kasneje pogled na bojno polje, ko so ponekod ležale sežgane kobilice po več ko 10 cm. visoko.

Gramofone

popravlja najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica. 14. 692

Dobro lepo moško kolo (Waffenrad)

prodam. Ogljeda se lahko od 18. ure naprej Marijina ulica 24, prtiličje, desno. 1143

Prazno veliko separirano solnčno solno oddam. Aleksandrova cesta 35 I. 1000

Elektroinstalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. 1195

Salatne sadike

kraljica majnika, braziljanke itd. dobite v vrtnarji Jemec, Prešernova ulica. 1096

Mlada gospodščina

s komfortnim stanovanjem išče simpatično sostanovalko. Naslov v upravi. 1096

Strojepisna soba H. Kovač,

Maribor, Krekova ulica 6. Strojepisje, razmnoževanje, prestave. Pouk za posameznike v trgovskih predmetih. 1043

Nemščino

poučujem uspešno in poceni. Kovač, Maribor, Krekova ul. 6. 1044

Pozor za Velikonočne praznike!

Samo Din 10.— liter pristnega ljuto merčana se toči čez ulico v Kino Union, Čafova ulica 7. 1126

Najlepši velikonočni sprehod

k Sv. Urbanu je mimo znanega vinotoča Marije Semenč v Rošpahu, kjer dobite izborno kapljico po konkurenčni ceni. 1118

Vse vrste strešne in zidne opeke

na debelo in na drobno, zelo poceni dobite pri tvrdki M. Korošec, Aleksandrova c. 23. 1116

Počice,

šartilje in velikonočno pecivo dobite v parni pekarni Čebokli, Maribor, Glavni trg 9. 1090

Močnega vrvarskega vajenca

sprejme proti plačilu takoj K. Baumkircher, vrvarna, Maribor, Aleksandrova cesta 83. 1069

Vse vrvarске izdelke,

kakor vrvi za perilo, štrange, gurte, vsakovrstne mreže, motvoz in vrvi vseh dimenzij in dolžin prodaja po najnižji ceni K. Baumkircher, vrvarna, Kopalniška ulica 2. (Scherbaumov paviljon.) 1068

Mesečno sobo

za takoj iščem. Ponudbe pod »inženjer« na upravo lista. 1178

Prodajam posestvo

v dobrem stanju, katero meri 24 oralov, 10 oralov dobrega gozda, ostalo travniki in njive. Več se izve v trgovini Leopold Vorša, Sv. Martin, p. Slov. Bistrica. 1192

Avtomobili:

Fiat 501, 503, 507, Austro Fiat, Ford tovorni za 4—500 kg, v dobrem stanju, prav po ceni na prodaj. Ogljeda se garaža Völker, Maribor, Kersnikova ul. 1. 1186

Kompletno spalnico

in moško kolo prodam. Tezno 19. 1157

Najnovejše nizke vrtnice

za sajenje: rumene, oranžne, rdeče, temno rdeče, bele, roza itd. dobite v vrtnarji Ivan Jemec, Prešernova ul. 1184

Hišo dvodružinsko

pri mestnem parku, prsto stanovanje, proda za 155.000 Din Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19 II. 1185

Za Veliko noč

se dobi bizelčan in jeruzalemčan pri Osetu, Mariborski dvor. 1195

Okvirji za okna,

polkne, vrata, dva štedilnika in mlin za koruzo prodam. Ogljeda se v avto-garaži, Völker, Maribor, Kersnikova ul. 1. 1187

Vinotoč Klemenčič,

Sv. Peter. Vino po Din 11 in 14 liter. 1165

Zanesljivi ceneni nasveti

tudi v najtežjih življenskih vprašanjih (zakon, poklic), stanovanjske zadeve, posojila, razdolžitve (brezobrestne akcije). Posredovanje, nakup, prodaja posestev, hiš. Najem: gostiln, trgovin itd. »Marstan«, Maribor, Koroška c. 10. 1163

Pralnica in čistilnica, Koroška c. 17

prevzame v likanje vsakovrstno nov in staro perilo, stanovanjske zadeve, vese. Cene nizke, delo prvovrstno. Priporoča se Josipina Osim. 793

Krasna darila za Veliko noč

Vrt Džamonja i drug. Maribor

Zahtevajte brezplačne cenike.

Park kavarna koncert

v nedeljo in ponedeljek od 10. do 12. in od 16. do 21. ure. 1166

Dobro ohranjen glasovir

svetovne znamke, ceneno prodam. Slovenska ulica 12/I., A. P. 1155

Popravila

ur, zlatnine, srebrnine in gramofonov najbolje, najhitreje in najceneje samo pri tvrdki M. Ilger-ja sin, Maribor Gosposka ulica 15. 1541

Sobo- in črkostikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Najstarejši zavod za črkostikarstvo

na steklo, les, pločevino in zidovje. Specialist za svetlobno reklamo na steklo. Ustanovljen l. 1902. Odlikovan l. 1922 z zlato medaljo. Gustav Philipp, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Načrti in proračune na zahtevo. 411

Stole vpletam

s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehtnice. 529

Kolesarji! Pozor!

Peugeot

kolesa so v kvaliteti nedosegljiva

Vprašajte posestnike PEUGEOT KOLES kdaj in kolikokrat so imeli svoja kolesa v popravilu?

PEUGEOT KOLO

je siguran prijatelj, kateri Vas nikdar ne prevari, zato kupujte pridno le „Peugeot kolesa“

Glavna zaloga:

JUGU d. z o. z.

pri

JUSTINU GUSTINČIČU

Maribor, Tattenbachova ulica 14

Gospodom prinašamo pomladanske novosti!

Srajce bele in modne od Din 65.— naprej. Kravate in samoveznice, pletene in svilene po Din 8.—, 12.—, 20.— i. t. d. Kratke in dolge nogavice. Rokavice, ovratnike, spalne srajce in perilo. Naramnice in držaje za nogavice. — Žepni in modni robci. 1180

Velika izbira in solidne cene

F. MICHELITSCH

modna trgovina „K nevesti“

Maribor, Gosposka ulica 14. Telefon 21-28.

Pozor!

Dame in gospodje!

Ravno dospeli novi dunajski in pariški modeli v raznih barvah in kvalitetah. Moderniziranje po najnižjih cenah.

Se priporočata

Ivan in Helena Kvas

Maribor

Milnska ul. 21 -- Aleksandrova c. 32

POPRAVILA

koles motorjev, avtomobilov in šival-
nih, strojev, ter vsa v to stroko spa-
dajoča dela izvršuje najboljše in
najkulantneje 1189

„Motoklinika“, Maribor, Taborska ul. 8
Istotam je več motorjev raznih
znamk ceneno na prodaj.

Blagajničarka

za manufakturno trgovino v Mariboru
sprejem. Strojepisne imajo prednost.
Ponudbe na upravo Večernika pod
„Blagajničarka“. 1179

Podpisana Kemindustrija si dovoljuje cenje-
nemu občinstvu naznaniti, da otvori detailno
trgovino za barve, lake, firneže, kemikalije
in kemično tehnične produkte v torek, dne
22. marca 1930 na

Aleksandrovi cesti 44

Skladišče, kakor tudi pisarna ostane še na-
dalje v Einspillerjevi ulici 7.

Se priporoča 1180

KEMINDUSTRIJA

Na drobno: Aleksandrova cesta 44
Na debelo: Einspillerjeva ulica 7

Deprav je nestalno vreme, se Vam vsekakor izplača
opraviiti za praznike kratek izlet do gostilne 1180

Zohar na Tržaški cesti

Vam Vas bo naš znani gostilničar izvirno postregel
z izborno domačo kapljico, mrzlim in toplim prigrizkom.

NAJBOLJŠI PISALNI STROJ
430.000 V RABI

5 let jamstvo za funkcijo in materijal
SAMOPRODAJA:

IVAN LEGAT, MARIBOR
Vetriljska ul. 30, Tel. Interurb. 2434

1184

Razprodajam

vse moško blago za
letne suknje in obleke
po skrajno nizkih cenah

Mirko Feldin
Maribor - Grajski trg št. 1

1172

Vinotoč pri Geču, Počehova 340,
Lajtersperk, zadnja postaja lajters-
perške avtobusne linije, zopet odprt.
Za Veliko noč izvrstno vino 1188

Oglejte si

POMLADANSKE

NOVOSTI

Volнено blago:

Tweed in tweed compose
Angl. Doubl in sportno blago
Covercoats in waterprof
Volneni georgetti in krepela

Svile:

Svileni tweed
Crepe de chine imprime
Crepmongol
Foulard svila imprime
Svila za plašče
Georgette svila

1081

DOLČEK | MARINI
MARIBOR, GOSPOSKA UL. 27

Vinotoč Vezjak,

Splavarska ulica 6, prodaja
lastni pridelok v zaprtih
steklenicah. - Novo à Din
14.—, staro à Din 12.— 1183

1176

Ste že član
Vodnikove
družbe?

Naši mariborski lovci
večkrat preišljejejo
kam naj gredo na do-
bro kapljico vina in
na razgovor. Ne pre-
išljajte, temveč na-
potite se v gostilno

„Pri lovcu“
Meljska cesta 22

ker tam dobite dobro
in pristno vino, kakor
tudi topla-mrzla jedila

Pristno angleško in češko blago

za moške dobite pri tvrdki

Franjo Maier, Maribor, Glavni trg 9

Slaščičarji, peki, hoteli in restavracije rabite samo

čajno margarin maslo

ker je mnogo ceneje in enako naravnemu maslu. Izdelano
je iz sveže smetane in rumenjaka ter stane **kg samo Din 26'--**
Franjo Svoboda, Zagreb, Zerjančeva ulica 2

Zahvala.

Tem potom izrekam podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

najlepšo zahvalo za takoj izplačano pripada-
jočo podporo po smrti mojega moža gosp.
JAKOBA KRAMBERGER-JA in priporočam
to prekornostno društvo vsakomur v takojšnji
pristop, ako še ni njega član.

Sv. Marjeta ob Pesnici, 17. aprila 1930.

1184

Terezija Kramberger.

Zahvala.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in
znancem za izraz iskrenega sočutja, ki nam
je bilo izkazano ob nenadni smrti našega
dragega soproga in očeta, gospoda

Ivana Laha

nadredarja v pok.

Posebno se zahvaljujemo za hitro pomoč
g. Dr. Franu Mariniču in častitemu g. patru
Cirilu Bračiču za zadnje tolažilo v sv. veri.

Žalujoči rodbini Lah in Markičevič

Sidro kava

1/4 kg	..	Din 27'--
1/4	..	24'--
1/4	..	21'--
1/4	..	18'--
1/4	..	15'--
1/4	..	13'--

Sidro kava

Z. Anderle

Maribor -- Gosposka ulica št. 20

V mojem specialnem oddelku se vrši VELIKA PRODAJA OSTANKOV

IN PARTIJ/KEGA BLAGA

različ. galanterijskega in modnega blaga, drobnarij, pleten in igrač

Prodajajo se velike količine čipk in ostanki vezenin,
nogavic, puloverjev, telovnikov, damskega perila,
usnjenege blaga, toaletnih potrebščin, predtiskar je,
igračke, porcelan, steklenina l. t. d. 984

Izredna prilika za nakup, tudi za preprodajalce!
Franc Kormann, Maribor, Gosposka 3

Za Velikonočne praznike

dospela velika pošiljka vsakovrstnega perila, ovratnikov, nogavic, naramnic, kravat iz najboljših in svetovno-znanih tovarn po brezkonkurenčnih cenah.

Vse moške modne potrebščine dobite po najnižjih cenah le v specialni trgovini

1077

I. BABIČ, MARIBOR, Gosposka ulica 24.

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLACILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

Najlepšo konfekcijo

za gospode in dame

dobite

v največji trgovini

TRGOVSKI DOM

1101 **MARIBOR**

Semena

vsakovrstnih, kakor travno, deteljno, pesno in vrtnarsko seme v najboljši kakovosti priporoča staroznana tvrčka

M. Berdajs, Maribor

ustanovljeno 1869

Ceniki na razpolago!

1130

Vsi za enega, eden za vse!

Očetje, matere, stari očetje, stare matere in vse druge starejše osebe, ali ste že član „Ljudske samopomoči“ v Mariboru?

Ako ne, **ne odlagajte** s prijavo v. čl. skupino z oddelki A/II, B/II, C/II in D/II za Din 1000.—, 2000.—, 4000.—, 10.000.— ozir. 17.000.— podpore v slučaju smrti. — Plačnik je lahko tudi katera druga sorodna oz. družinska oseba. Sprejemajo se samo še kratek čas vse zdrave osebe od 51. do 90. leta; v oddelku D/II za 10.000.— samo še osebe do 70. leta. — S članstvom v tej skupini si pridobi vsakdo najboljšo srečko ki prej ali slej sigurno zadene. Zahtevajte še danes belo pristopno izjavo od

„Ljudske samopomoči“, Maribor, Aleksandrova cesta 45

Število članov nad 13.000. — Na podporah izplačali tekem 2 let mnogo nad 1 milijon dinarjev.

Celjska posojilnica d. d.

podružnica Maribor

Aleksandrova cesta 11

Ustanovljena l. 1881

Ustanovljena l. 1881

Sprejema vloge na knjižice in v tekočem računu proti dnevnomu obrestovanju, daje vsakovrstna posojila ter izvršuje vse bančne posle

1134

Lastna glavica in rezerve nad Din 14,500.000

Vino po 10 Din čez ulico!

Pravkar je dospela iz Visa večja množina res prvovrstnega dalmatinskega črnega, belega in opolo vina. Če hočete imeti za velikonočne praznike res pristno dalmatinsko žlahtno kapljico, potem pohiite v

1121

„Prvo dalmatinsko klet“

MARIBOR, MESARSKA UL. 5.

vhod tudi iz Vojašniške ulice 4. Samo tam Vas s to kapljico lahko postrežejo.

Tudi pravo dalmatinsko olivno olje liter à Din 16.— lahko dobite tam.

Otvoritev vinotočav Počehovi

Cenj. občinstvu, prijateljem in znancem sporočam, da otvorim za velikonočne praznike vinotoč.

1120

Se priporočam

IVAN RIBARIČ.

Galanterija,

drobnarije, parfumerija, papir, pletenine, nogavice, motvoz, vrvarski izdelki i. t. d., na drobno in na debelo dobite pri

1173

Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska 26

Rum - Konjak - Likier

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

**MEINEL
&
HEROLD**

Gramofoni	od Din 298	— dalje
Mandoline	136	—
Violine	95	—
Gitare	207	—
Trombe	505	—
Ročne harmonike	85	—

3361

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

**Sanatorij
v Mariboru**

1117

Gospoška 49 Tel. 23-58

Najmodernejše urejen za operacije.
Električni zdravilni aparati: diatermija, v šin-ko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne.

Vinotoč Kugy, Košaki, odprt!

1122

TWEED

za damske plašče in kostume

Franjo Majer, Maribor,

1065

Glavni trg 9

**Sedlarsko in
torbarsko delavnico**

sem preselil iz Slomškovega trga št. 6
na Aleksandrovo cesto 16

Zahvaljujem se za do sedaj izkazano naklonjenost in priporočam se za v bodoče, posebno za izdelavo raznih kovčkov za automobile, potnike, vzorčne kolekcije i. t. d. Sprejema se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila.

IVAN KRAVOS

Takoj naj javilo

svoje točne naslove one osebe, katere bi se hotele od nas naučiti lepo, čisto in lahko hišno delo, da si na ta način pridobijo stalno in posebno donosno hišno delo ali postranski zaslužek. Javijo naj se samo oni, ki razpolagajo z zneskom najmanj Din 3650.— da si morejo na ta način nabaviti za to delo potreben stroj. Pouk je brezplačen. Zaslužek 10 do 12 Din na uro. Material za delo dajemo mi. Poleg privatnih naročil lahko vsak stalno dela tudi za našo tvrdko, ker mi v vsakem času proti gotovini prevzamemo vsako količino izvršene robe, kar tudi pisмено jamčimo. Za odgovor priložite znamko.

GRAUERT, tvornica strojeva d. d., generalno zastopstvo in skladišče, OSIJEK I, Krežmina ulica 13.

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“ LASTNIK:

A. PRISTERNIK

Maribor, Aleksandrova cesta št. 19

Za bližajočo se pomladansko sezijo in velikonočne praznike nudim bogato zalogo in sicer:

Otroške nogavice, par od Din 5.- naprej. črne, drap, sive, rjave in bele moške nogavice od Din 5.- naprej, damske nogavice od Din 7.- naprej, flor nogavice od Din 12.- naprej. Za kakovost prevzamem polno garancijo! Nadalje nudim vezenine pro m od Din 7.- naprej, čipke m od Din 1.- naprej. Razni sukanec, prajco za vezenje, šivanke, gumbe in druge potrebščine za krojače in šivilje po brezkonkurenčnih cenah. Lastna pletilnica in predtiskarija. Srajce, spodnje hlače, kratke palice, dežnike v bogati izbiri po znižanih cenah. Otroške usnjene čevljičke in sandale ročno delo od Din 24.- naprej. Svilene trake od Din 1.- naprej.

765

VELETRGOVINA H. J. TURAD

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 7

Prodajalna jugoslovanskih tovarn za obleke

prinaša sledeče velikonočne znamenitosti:

Obleke za gospode Din 250.-, 350.-, 390.-, 490.-, 690.-

Modne hlače Din 89.-, 140.-, 150.-, 180.-

Ranglane za gospode Din 600.-

Obleke za otroke od 3—10 let:

Din 115.-, 130.-, 135.-, 150.-, 170.-

Mornarske obleke od 3—10 let:

Din 130.-, 150.-

VELETRGOVINA H. J. TURAD

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 7 1149

**Kožuhovino
zimske obleke
in preproge**

sprejema v shrambo
čez poletje z garancijo

K. GRÄNITZ

KRZNAR

Maribor, Gospoška 7

»JDEAL«

MARIBOR

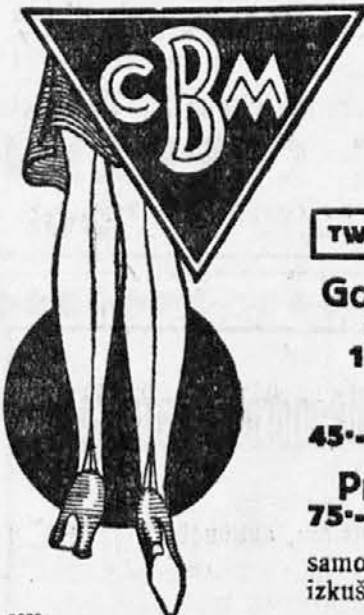
Tel. 2450 Tel. 2480

**Parna pralnica in
kem. čistilnica**

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7
Pride in dostavi se na dom

MODERNE NOGAVICE

v novih
pomladanskih
barvah
biber, baker,
dago

TWEED-NOGAVICE

Gospodinske
nogavice
12.- 10.- 8.-

Flor
45.- 35.- 24.- 17.- 50

Pralna svila
75.- 45.- 28.- 22.-

samo pristne in pre-
izkušene kvalitete!

ROKAVICE Z OVRATNIKOM

C. BUDEFELDT, MARIBOR

Opozorite tudi Vaše znance

da jih hočem popolnoma zastopj in za vedno osvoboditi ne-
ugodnega potenja nog, tudi če se to znojenje pojavi v zelo
vročih poletnih dneh. To ni nikakšno zdravilo, nego popol-
noma enostavni naravni postopek. Prosim znamko za od-
govor. — J. LUSTIG, OSIJEK, Krežmina ulica. 965

Kaj je za vlagatelja najvažnejše?

Popolna varnost njegove naložbe!

Zato nalagajte svoje prihranke v

OBLASTNI HRANILNICI MARIBORSKE OBLASTI

za katero jamči **DRAVSKA BANOVINA** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Centrala: MARIBOR, Trg svobode 3

Podružnica: CELJE, Cankarjeva ulica 11
(Prej: Južnoštajerska hranilnica)

Najugodnejše obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu. Vsakovrstna posojila pod najugodnejšimi pogoji.
Vlagateljem izven Maribora in Celja na razpolago položnice.

1218

Kupci dvokoles! Najtrpežnejše za naše ceste je dvokolo

Dolgoletno jamstvo!

WAFFENRAD

Glavna zaloga:

BOGOMIR DIVJAK, MARIBOR, GLAVNI TRG 17

Za državne nastavljenice posebne plačilne olajšave! Prost ogled!

1150

Cenik brezplačno!

Velika IZBIRA

modnega in sportnega blaga pomladanskih plaščev Trench-coat-ov

oblek od Din 290⁰⁰ naprej

985

Krasni otroški kostumi kasha-hlače Knickebocker modne hlače

v največji izbiri

in po najnižjih cenah dobite v oblačilnici

FRANC CVERLIN

MARIBOR — GOSPOSKA 32

Vabilo na koncert.

ki se bo vršil v gostilni

„PRI ZELENEM TRAVNIKU“

na Velikonočni ponedeljek, dne 21. t. m., in belo nedeljo, 27. t. m. — Z izborna kapljico ter dobro postržbo bode preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča

1142

Ivan Resnik, gostilničar

zidna in strešna najboljše kakovosti

1151

Telefon št. 2457

Mejovšek, Tattenbachova ul. 13

Vinotoč

1144

Sugman, Tezno

odprt!

Inserirajte

v

„Večerniku“

Dobro

988

in poceni

kupite nogavice, otroške čevlje, perilo, drobnarije, papir i. t. d. le pri

L. REICH

(Vlahovičeva hiša)

MARIBOR

Aleksandrova c. 40

Hišni posestniki ki jim vlaga uničuje stavbeniki in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti oziroma zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

„ISOL“

1135

Prospekti z navodili uporabe pošilja brezplačno Ljubljanska komercialna družba, Ljubljana, Bleiweisova ulica 18

Vesele Velikonočne praznike!

vsem kolesarjem, motociklistom, avtomobilistom in vsem cenj. odjemalcem želi trdka

Justin Gustinčič

mehanična delavnica

1189

Maribor — Tattenbachova ulica 14

PARNA BARVARNA IN KEMICNA CISTILNICA

PAVEL NEDOG

Gosposka ul. 33, telefon 2127 Razlagova ul. 22, telefon 2280

NAZNANILO!

Dovoljujemo si cenj. občinstvu vljudno naznaniti, da smo oddali glavno zastopstvo in razpošiljanje naših svetovno znanih galvanskih prstanov za celo Jugoslavijo trdki

A. ZORKO, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 14

Vljudno prosimo, da se vsa vprašanja in naročila naslove na gori imenovano trdko

Galvanic Ring Company Bad Reichenhall

Najboljšo koso „Pohorka“

traverze, cement, apno kakor tudi vso drugo železnino nudi po ugodnih cenah trdka

Pinter & Lenard, Maribor

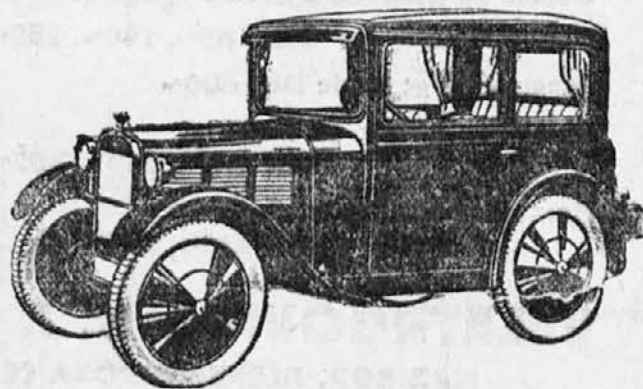
GLAVNO ZASTOPSTVO:

Jos.

Moravec

MARIBOR

Slovenska ulica 12

DIXI AVTO

PREIZKUŠEN NA LJUBELJU IN POHORJU!

Dokazano je s tem, da je DIXI AVTO poraben za vsa pota in ne samo za avtomobilske ceste.

1183

V tovarniški zalogi perila boste pri izbiri **3000 srajc** gotovo našli kaj po Vašem okusu in to po izredno nizkih cenah. — Samoveznice v največji izbiri.

Jos. Karničnik — Maribor — Glavni trg 11

1091